

BUDAPEST FŐVÁROS I. KERÜLET BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

*Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete
470/2022. (XI. 24.) számú határozatával elfogadva*

BUDAVÁR
SZÍVÜNK BEN AZ ELSŐ

Pro Régió Ügynökség
2022.

MEGBÍZÓ

Budapest Főváros I. Kerület Budavári Önkormányzata

Cím: 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.

Tel.: 06 (1) 458 3081

E-mail: hivatal@budavar.hu

Honlap: <https://budavar.hu>

GENERÁLTERVEZŐ

Pro Régió Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Cím: 1071 Budapest, Városligeti fasor 47-49.

Tel.: központ (+36-1) 471-8955, ügyfélszolgálat (36-1) 471-8959

Fax: (+36-1) 471-8975

E-mail: proregio@proregio.hu

Honlap: <http://www.proregio.hu>

SZAKÁGI TERVEZŐK

KÉSZ Közmű és Energetikai Tervező Kft.

Cím: 1016 Budapest, Naphegy utca 26.

Tel.: (+36-1) 489-0365

E-mail: kozmu@kesztervezo.hu

Mobil City Mérnöki Tanácsadó Bt.

Cím: 2131 Göd, Bodza u. 2.

Tel.:

E-mail:

Topo Plan Tervezőiroda Kft.

Cím: 2040 Budaörs, Patkó utca 1. IV. 31.

Tel.: 06-70-367-53-31, 06-30-246-81-32

E-mail: pocsok@gmail.com

ALÁÍRÓLAP

MEGRENDELŐ

BUDAPEST FŐVÁROS I. KERÜLET BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

Váradiné Naszályi Márta

polgármester

Budapest Főváros I. Kerület
Budavári Önkormányzat

dr. Németh Mónika

jegyző

Budapest Főváros I. Kerület
Budavári Önkormányzat

Csány Éva

főépítész

Budapest Főváros I. Kerület
Budavári Önkormányzat

GENERÁLTERVEZŐ

PRO RÉGIÓ NONPROFIT KFT.

Dr. Gordos Tamás

szakmai igazgató

Pro Régió Nonprofit Kft.
gordos.tamas@proregio.hu

TERVEZŐ

Gutai Berta

településmérnök

településtervező

TT/1 01-4858

Pro Régió Nonprofit Kft.

gutai.bera@proregio.hu

Dr. Mérei András

geográfus

tervező munkatársa

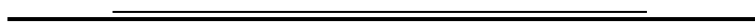
Pro Régió Nonprofit Kft.

SZAKÁGI TERVEZŐ

Tóthné Pocsok Katalin okl. kertészmérnök, város- és környezetgazdálkodási szakmérnök <i>Tóthné Pocsok Katalin</i>	tájtervezés, zöldfelület, környezetvédelem TK, K 01-5086, TT1 01- 5086/06	Topo Plan Tervezőiroda Kft.
Hanczár Zsoltné <i>Hanczár Zsoltné</i> okl. gépészmérnök, városépítési- városgazdasági szakmérnök	energia közmű, elektronikus hírközlés és víziközmű vezető tervező TE, TH, TV-T-Tell/01-2418	KÉSZ Tervező Kft. kozmu@kesztervezo.hu
Ziman Gergely <i>Ziman Gergely</i> okl. településmérnök	közműtervező munkatársa	KÉSZ Tervező Kft. kozmu@kesztervezo.hu
Macsinka Klára okl. közlekedésépítésmérnök	közlekedéstervező KÉ-K 13-1017	Mobil City Bt.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	6
ELŐZMÉNYEK ÉS MÓDSZERTAN	8
I. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	14
I.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	14
II. CÉLRENDSZER.....	15
II.1 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	16
A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	25
II.2 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	26
II.3 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	28
II.4 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	41
II.5 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	44
5.1 Beruházás jellegű hálózatos projektek	44
6.2. Nem beruházási jellegű hálózatos projektek (soft projektek).....	52
III. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	54
Esélyegyenlőség biztosítása a kerületben	55
IV. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	57
IV.1 Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása).....	57
IV.2 Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)	70
V. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	72
VI. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE.....	75
VI.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	75
VI.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	77
VI.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	78
VI.4 Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása).....	79

BEVEZETÉS

Jelen dokumentum Budapest Főváros I. Kerület Budavári Önkormányzat által 2015-ben készített és elfogadott kerületi Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata a 2021-2027-es Európai Unió tervezési időszakra. A Stratégia felülvizsgálatát négy tényező tette szükségessé. Az egyik tényező az új, 2021-2027-es Európai Unió tervezési ciklus megkezdése, Unió szinten új kohéziós politikai célok kerültek megfogalmazásra, Magyarország új Partnerségi Megállapodása pedig ezen célok eléréséhez új operatív és nemzeti programokat hívott életre. Ez új pénzügyi kereteket is teremtett, ezért a kerületnek a tervezési ütemezése sem kerülheti el a változtatást, az illeszkedést az EU mostani ciklusára vonatkozó fejlesztéspolitikai dokumentumokhoz, elvárásokhoz és célokhoz. Második tényező, hogy a 2015-ben elfogadott ITS-ben megfogalmazott célok egy része megvalósult (vári műemlék lakóházak felújítása, új művelődési ház építése, több egészségügyi intézmény felújítása –pl. Maros utcai szakrendelő felújítása). Sikerenk nevezhető az épített és zöld környezet értékeinek megőrzése, az önkormányzati gazdálkodás kiegyensúlyozása (különös tekintettel a Covid járvány alatti bevételecsökkenésekre), számos projekt előkészítő munkálata történt meg és lépett a megvalósítás stádiumába. Akadtak azonban célok, amelyek megvalósulása különböző okok miatt nem indulhatott meg. A 2020-as évben kitört koronavírus pandémiahelyzet az önkormányzati gazdálkodást is bizonytalan időre átirta, jelentős adóbevételeket vont el az állam a kerülettől, ezért harmadik tényezőként az önkormányzat lecsökkent mozgásterét kell figyelembe venni. Végül a negyedik tényező, amely következtében a felülvizsgálat szükségessé vált, az új I. kerületi kerületfejlesztési koncepció és a Főváros új Integrált Településfejlesztési Stratégiájának tervezése: szükséges megteremteni a kerületfejlesztési koncepcióhoz és Budapest új Integrált Településfejlesztési Stratégiájához való illeszkedést. Budavár a Főváros kerületeként csatlakozik Budapest elképzeléseihez. Fejlesztéseit a Főváros terveivel összhangban végzi el.

Az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi felépítése

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a kerület rövid-középtávú, 7-10 évre tervezett fejlesztéseit felsorakoztató településfejlesztési eszköz, amely területi alapú, a kerület városrészeire, akcióterületeire vonatkozó célok meghatározására, és azok megvalósítására készül. Az ITS integráltsága a különböző szakpolitikai megközelítéseket (pl. gazdaságfejlesztés, környezeti fejlesztés, közlekedésfejlesztés, műszaki infrastruktúra fejlesztés, társadalmi programok stb.), a kerületi partnerek (lakosság, vállalkozói szektor, civil szektor, közsféra stb.) céljait, elvárásait, illetve az önkormányzat meghatározó szerepét jelenti.

- A kerületfejlesztési koncepció közép-hosszútávú fejlesztési céljait rövid-középtávú programokká, projekteké bontja le.
- Tervezése területi szemléletű, a kerület egészére, kerületrészekre, akcióterületekre fogalmazza meg a célokat, fejlesztéseket.
- Megvalósíthatósági megközelítést alkalmaz: pénzügyi, indikátorvállalási, illetve szervezeti feltételek biztosításának követelményét fogalmazza meg.

- Meghatározó szerepet szán a partnerségi alapú tervezésnek, ami a kijelölt célrendszer megfelelő helyi támogatását és középtávú megvalósíthatóságát jelenti.

Az ITS a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet szerint készül, célrendszere a kerületfejlesztési koncepció alapján kerül kidolgozásra, az első rész ezeket a célokat tárgyalja. A második részben a területi szemléletnek eleget téve akcióterületek kerülnek lehatárolásra, bemutatásra és akcióterületi projektek kerülnek bemutatásra. Az akcióterületek mellett a kerület egészére kiterjedő hálózatos és azokon kívül álló pontszerű célok is megfogalmazásra kerülnek. A beruházás jellegű fejlesztések mellett nem beruházás jellegű (soft) projektek is részét képezik a stratégiának. Mivel az I. kerületben szegregációval veszélyeztetett terület és szegregátum nem található, ezért az ITS antiszegregációs programot nem tartalmaz. A dokumentum utolsó fejezetei a célok összefüggéseivel és megvalósíthatóságával, illetve a fejlesztéspolitika intézményrendszerével, az eredmények folyamatos követésének (monitoring) lehetőségeivel és azok kockázataival foglalkozik.

Budapest, 2022. 11. 24.

Váradiné Naszályi Márta
polgármester

ELŐZMÉNYEK ÉS MÓDSZERTAN

Budapest Főváros I. Kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2015-ben a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet szerinti tartalommal készült el. Az ITS-ben meghatározásra kerültek a 7-8 éves, illetve a 2014-2020-as Európai Unió tervezési időszakhoz illeszkedően kerületfejlesztési célok, akcióterületek, projektek. A 2015-ös ITS készítése óta eltelt időszakban a projektek közül számos megvalósításra került. 6 év alatt olyan jelentős változások következtek be, mind a gazdasági, társadalmi folyamatokban, jogszabályi környezetben, illetve az önkormányzati feladatok és az önkormányzati szervezet, működés és gazdálkodás kapcsán, amelyek indokolták a 2015-ös ITS felülvizsgálatát, módosítását. Emellett elkezdődött a 2021-2027-es Európai Unió tervezési időszak, amely az ország és a helyi önkormányzatok számára is új fejlesztési irányokat jelöl ki, ezzel együtt az Unió által támogatott fejlesztések köre is változik.

Megváltoztak a külső tényezők:

- a 2020-ban a világban kitört COVID-19 koronavírus pandémia miatt megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák;
- a korábbinál sokkal jelentősebb mértékben emelkedett az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás kérdésének nyomonkövetése;
- a digitalizáció, a kommunikáció sosem látott fejlődésen ment keresztül, a smart (okos) eszközök, új telekommunikációs szabványok (5G) elterjedése a települési és teleülésszervezési szolgáltatások, tevékenységek új megközelítését hívták életre;
- az Európai Unióban 2021-ben új 7-éves tervezési időszak kezdődött, a kohéziós politikában új irányok jelentkezték
- a fenntartható európai városokról szóló Lipcsei Charta megújításra került 2020-ban, amely funkcionális kapcsolatot teremt a 2020 utáni városfejlesztési menetrend és a területfejlesztési menetrend között.

Megváltoztak a belső tényezők:

- a pandémiahelyzet miatt jelentős mértékben megterhelésre került az önkormányzat egészségügyi és szociális intézményrendszere, amely feltárta a működési-gazdálkodási hiányosságokat;
- az országban a vírusjárvány miatt bevezetett veszélyhelyzet és rendkívüli jogrend a korábbinál nagyobb mértékű adóelvonást eredményezett a helyi önkormányzatoktól, ezért 2021-től az önkormányzati gazdálkodás a korábbinál kevesebb mozgásteret nyújt a kerületfejlesztési célok megvalósítására;
- a lakosság életminősége a járványhelyzet következtében romlott, nőtt a munkanélküliség, egyes gazdasági szektorok (pl. turizmus-vendéglátás) jelentős bevételkiesést szenvedett el;

Fejlesztéspolitikai, jogszabályi és tervi háttér:

A 2021-2027-es időszakban az EU kohéziós politikájának 5 fő célja:

- Intelligensebb Európa
- Zöldebb, karbonmentesebb Európa
- Jobban összekapcsolt Európa
- Szociálisabb Európa
- A polgáraihoz közelebb álló Európa

Jogszabályi és tervi háttér:

- 314/2012.(XI.8.) Kormányrendelet;
- a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozott, 2021-2027 támogatási időszak operatív programjai (Széchenyi Terv Plusz: DIMOP Plusz, EFOP Plusz, MAHOP Plusz, IKOP Plusz, GINOP Plusz, TOP Plusz, VOP Plusz, KEHOP Plusz)
- Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (elfogadva az 1/2014. (I.3.) OGy. határozattal)
- Országos Területrendezési Terv (OTrT) (Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény Második rész)
- Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (BATrT) (Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény Harmadik rész)
- Budapest Területfejlesztési Konceptiója
- Fővárosi Területfejlesztési Program
- Budapest Integrált Területi Programja
- Budapest 2030 Hosszútávú Városfejlesztési Konceptió
- Otthon Budapesten - Integrált Településfejlesztési Stratégia 2027
- Az EU legfontosabb fejlesztéspolitikai csomagjainak és forrásainak elemzése (MFF, RRF, New Generation EU), néhány jelentősebb területre is kiterjedően:
 - Lipcsei Charta 2020
 - Fenntartható Városfejlesztés (Sustainable Urban Development)
 - Területfejlesztési (Territorial) Agenda 2030
 - Smart City

Az integrált településfejlesztési stratégia elkészítésének háttere

Az integrált településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott környezeti, társadalmi, gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési program. A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében határozza meg a koncepcióban megfogalmazott meghatározott célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, programokat, a megvalósítás eszközeit, nyomon követését.

A 2021-2027-es európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben is – csakúgy, mint a megelőző, 2007-2013-as és 2014-2020-as ciklusban - fontos szerepe van a megfelelően elkészített, megalapozott

településfejlesztési dokumentumoknak. A folyamat részeként készítette el Budapest I. kerület, Budavár Önkormányzata Településfejlesztési Koncepcióját (TK) és Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS) – a korábbi ITS felülvizsgálatával.

Budapest Főváros Budapest I. kerület, Budavár Önkormányzata 148/2015 (IX. 24.) Kt. számú határozatával fogadta el az előző, 2014-2020-as időszakra szóló Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (ITS), melynek felülvizsgálata a korábban ismertetetteken kívül több okból is időszerűvé vált:

- a tervezési időszak véget ért, az előző dokumentumban megfogalmazott lépések és célok áttekintése és felülvizsgálata kívánatos;
- az új (2021-2027) időszak tervezése folyamatban, az aktuális kohéziós politika céljaihoz és prioritásaihoz illeszkedő stratégia szükséges;
- megváltozott jogszabályi háttér: „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI.8.). Kormányrendelet szabályai; „a várostérségi integrált programok tervezési térségeinek lehatárolásával kapcsolatos irányelvekről” szóló 1181/2013. (IV.5.) Korm. határozat; (és az azóta született hatályos jogszabályok)
- a közigazgatás és az ahhoz kapcsolódó, önkormányzati-állami feladatmegosztás aktuális változásai úgyszintén a fejlesztési stratégia átgondolását teszik szükségessé.

Az ITS funkciója

- A 314/2012.(XI.8.) Kormányrendelet a Budapest I. kerület, Budavár Önkormányzata megbízásából több dokumentum készül egységes szerkezetben:
- Településfejlesztési Koncepció (TFK)
- Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS);
- valamint a fenti dokumentumok közös Megalapozó vizsgálata.

A TFK hosszú távra (2030-ig) készül, meghatározza a I. kerület, Budavár jövőképét a társadalmi, gazdasági, természeti és épített környezeti tényezőkre vonatkozóan, valamint rögzíti a településfejlesztés elveit. Kijelölésre kerülnek a kerület hosszú távú, átfogó fejlesztését szolgáló célkitűzések, illetve azok értelmezése egyes városrészekre.

Az ITS - maximálisan illeszkedve a Településfejlesztési Koncepcióban bemutatott jövőképhez és az annak elérését szolgáló célrendszerhez - középtávon (2021-2027 között) jelöli ki az elérendő fejlesztési célokat, valamint az azok integrált megvalósítását szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit, projekt, ill. projektcsoomag szintig konkretizálva azokat.

A jelenlegi ITS legfőbb célja, hogy stratégiai megalapozást nyújtson Budapest I. kerület, Budavár 2030-ig tervezett nagyobb léptékű fejlesztési elképzeléseinek, területi és tematikus alapon egyaránt strukturálva, prioritizálva azokat, a lehetséges egymást erősítő, szinergikus hatások optimális kiaknázásával.

A 2021-2027-es programozási időszak stratégiai alapidokumentumaként definiált Európa 2030 stratégia célul tűzte ki az intelligens, fenntartható és befogadó Európa megvalósítását. A jövőbeni kohéziós

politika ösztönözni kívánja az integrált várospolitikai alkalmazását, amely a fenntartható városfejlesztés megvalósításán keresztül erősíti a városok kohéziós politikában betöltött szerepét. Ez a törekvés egybevág Budapest Főváros Budapest I. kerület, Budavár Önkormányzata céljaival.

Alapelveként fogalmazódik meg, hogy a fenntartható városfejlődés érdekében olyan integrált stratégiákra van szükség, melyek célul tűzik ki a várostérségeket érintő gazdasági, környezeti és társadalmi jellemzőkkel összefüggő problémák kezelését. Az elv jelentése kettős: egyrészt kimondja, hogy a forrásokat integrált módon kell koncentrálni a városfejlesztési kihívásokkal küzdő területekre, másrészt, hogy az ERFA által támogatott városfejlesztési projekteket integrálni kell az operatív programok tágabb céljai közé.

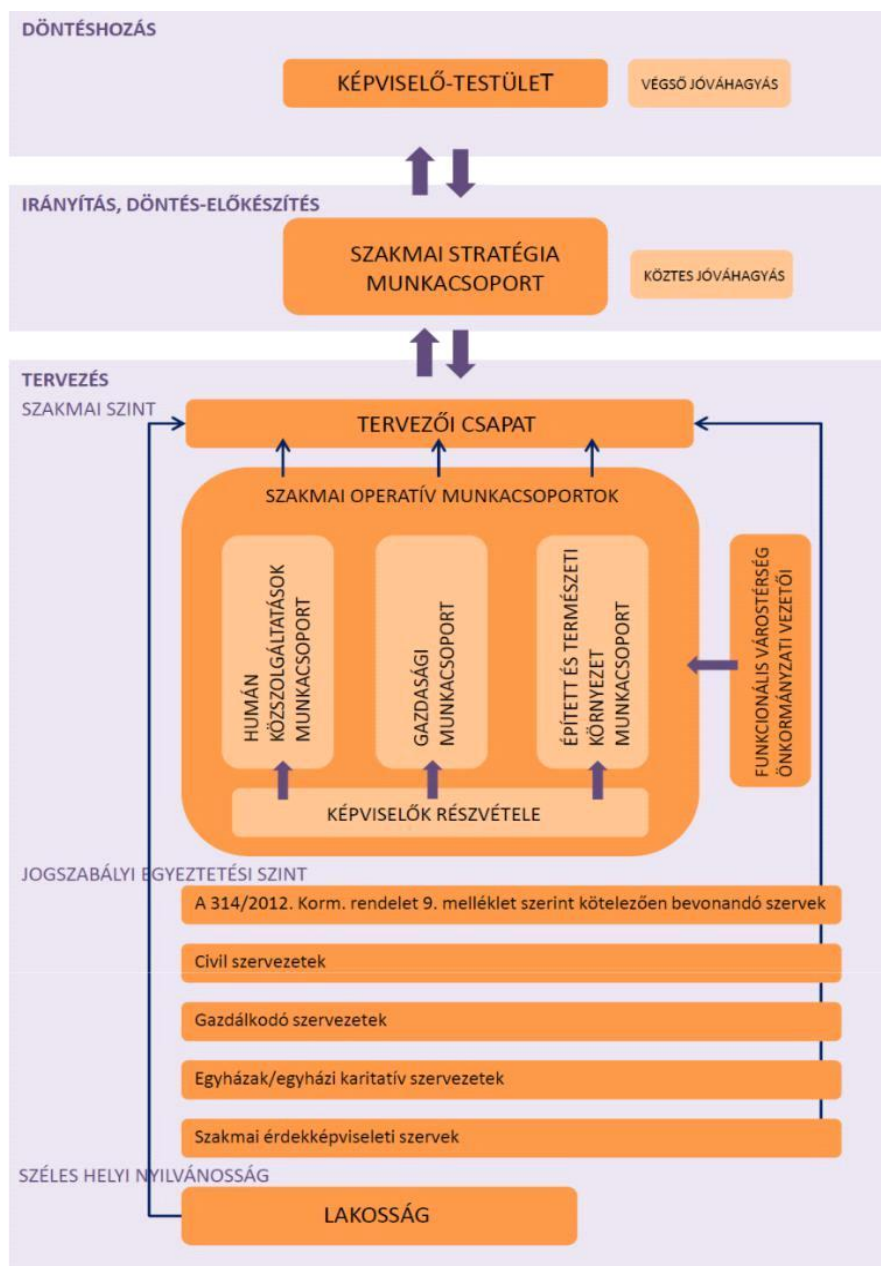
Alkalmazott tervezési módszertan és ütemezés

A tervezési folyamatban a korábbi tervezési ciklusokhoz képest jóval nagyobb szerepet kaptak a széles körű partnerségi együttműködéshez kapcsolódó egyeztetések, melyeket alább mutatunk be részletesen.

A Megalapozó Tanulmány - aktuális (2011. évi KSH népszámlálási, valamint 2013. és 2014. és azt követő éves KSH területi, önkormányzati vagy egyéb) számszerűsített adatokra, tényekre, tendenciákra támaszkodva – bemutatta a kerület főbb társadalmi, humán közszolgáltatási, gazdasági, városgazdálkodási – és üzemeltetési folyamatait, valamint az épített és természeti környezeti adottságait, ágazati szintű SWOT-elemzésekkel összefoglalva mindezek erősségeit, valamint gyengeségeit, problémáit. Minden releváns ágazatspecifikus helyzetfeltáró fejezet a főbb Fejlesztési kihívások rögzítését is tartalmazza.

A Helyzetértékelés egy olyan önmagában is megálló-értelmezhető dokumentumegység, mely rövidített formában összefoglalja a helyzetfeltárás esszenciális ágazati tényadatait és megállapításait, azokat ágazatonként értékelve, közöttük szintézist teremtve. A Helyzetértékelés átfogó (ágazati összesített) SWOT-elemzéssel és a tervezett lehetséges főbb beavatkozási irányokat megalapozó, összesített Fejlesztési kihívásokkal egészült ki.

A partnerségi egyeztetés elméleti szervezeti keretei:

A kerületi önkormányzatnál a helyi struktúra sajátosságait figyelembe véve az érintett társirodák, külső szakértők, bizottságok, civil szervezetek, egyházak, intézmények bevonásra kerültek a célok meghatározása során. Megkérdezésre kerültek saját körben megvalósítandó, tervezett fejlesztési beruházásaik és közértávú elképzeléseik.

A partnerségi egyeztetés teljes eljárásban történt a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet és az önkormányzat partnerségi rendelete szerint. Az eljárási szakaszok a helyi újságokban, médiában, önkormányzati honlapon és hirdetési felületein meghirdetésre kerültek, továbbá két lakossági fórum is megrendezésre került.

A magyar regionális és várostervezési környezet alapvetően két lábon áll; a fejlesztésen és a rendezésen. A fejlesztésben meghatározott irányokat kell a rendezésnek kiszolgáltatnia, mely logika országos, területi (Magyarországon megyei), és települési szinten is érvényesül. Az eddigi szabályozás szerint a településtervezésnél külön el kellett készíteni a településfejlesztési eszközöket (településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia), valamint a településrendezési eszközöket (pl. a helyi építési szabályzatok, településszerkezeti és -rendezési tervek). A településfejlesztési koncepcióban a felmérjük a kerület adottságait, a korábbi évek legjelentősebb változásait, trendjeit, majd ebből alkottunk egy jövőképet magunknak. Ez a programozás szintjén azt jelenti, hogy a helyzetelemzésben feltárt irányokat megpróbáljuk beültetni a gyakorlatba, az alapos helyzetfelmérés után megnevezve azokat a területeket, ahol beavatkozásokra van szükség. A tervezés során megfogalmazott célok megvalósításának pedig lényeges eszköze a településrendezés, amely a település területének felhasználási módját, szabályait rögzíti, és amely tervezés szinte párhuzamosan indult el a TK és ITS felülvizsgálatával, a Kerületi Építési Szabályzat jóváhagyása 2022. őszére várható.

I. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

I.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Az I. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott célok és beavatkozások teljes mértékben a megalapozó vizsgálatban feltárt erősségekre és gyengeségekre építve, a beazonosított problémák megoldását célozzák.

A stratégia felülvizsgálatával párhuzamosan Településfejlesztési Koncepció is készült, amelynek céljaival az ITS összhangot teremt.

Az ITS a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendeletben meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelően határozza meg a kerület középtávú fejlesztési célkitűzéseit, és az azok megvalósításához szükséges stratégiai beavatkozásokat a 2021-2027-es Európai Unió tervezési időszakra.

A kerület jövőképeinek szlogenszerű mottója a településfejlesztési koncepcióban

BUDA VÁR – SZÍVÜNK BEN AZ ELSŐ

BUDA VÁR
SZÍVÜNK BEN AZ ELSŐ

I.1.1. Átfogó célok a településfejlesztési koncepcióban

Társadalmi cél – A kerület élhetőségének javítása, a lakónépesség jólétének fenntartása

Gazdasági cél – Innovatív és alkalmazkodó gazdasági szerkezet feltételeinek javítása

Környezeti cél – Klímatudatosság és energiahatékonyság fokozása, a helyi értékek megőrzésének figyelembevételével

II. CÉLRENDSZER

Átfogó célok	Á1: A kerület élhetőségének javítása, a lakónépesség jólétének fenntartása (TÁRSADALOM)	Á2: Klímatudatosság és energiahatékonyság fokozása, a helyi értékek megőrzésének figyelembe vételével (KÖRNYEZET)	Á3: Innovatív és alkalmazkodó gazdasági szerkezet feltételeinek javítása (GAZDASÁG)
Tematikus és területi részcélok	S1: Az önkormányzati tulajdonú kerületi intézményrendszer lakossági igényeken alapuló, fenntartható működtetésének biztosítása, új szolgáltatások kialakítása		
	S2: A helyi identitástudat erősítését támogató beavatkozások, lakossági és civil kezdeményezések, programok támogatása	S7: Környezetbarát, a helyi lakossági igényeket kiszolgáló, akadálymentes, a külső hálózathoz jól kapcsolódó, az átmenő forgalom csökkentését és a parkolási problémákat megoldó közlekedésfejlesztés	
	S3: A kerületi szabadidős- és sportinfrastruktúra lakossági igényeken alapuló, ütemezett fejlesztése	S8: A gyógyturizmusban rejlő lehetőségek hatékonyabb kihasználása a meglévő tradicionális fürdők bázisán	
	S4: Minőségi, fenntartható, energiahatékony önkormányzati (bér)lakásállomány kialakítása		S9: A meglévő gazdasági szereplők megtartása és új vállalkozások megtelepedésének elősegítését támogató beavatkozások kidolgozása
	S5: A kerület funkcionális központjának ütemezett fejlesztése: a kompakt város elvének érvényesítése: helyben elérhető, minőségi lakossági és turisztikai szolgáltatások elérhetőségének javítása		
	S10: A kerületi zöldfelületi rendszer lakossági igényeken alapuló, ütemezett fejlesztése		
	S11: Élő Várnegyed: A Várnegyed kulturális szerepkörének és épületállományának fejlesztése		
	S12: A Déli Pályaudvar és környezetének komplex fejlesztése		
	S13: A Duna-part komplex fejlesztése		
	H1: Értékőrző és megújuló szemléletű, tudatos és kezdeményező városfejlesztés – partnerségben a kerület lakosaival, civil, gazdasági és kulturális szereplőivel, az Önkormányzat koordinálásával		
Horizontális elvek	H2: Klímatudatosság, energiahatékonyság és fenntarthatóság elvének figyelembevétele valamennyi fejlesztésben		
	H3: Digitális és okos technológiák elterjedésének elősegítése, támogatása		
	H4: A természeti és épített környezet vonatkozásában az értékvédelmi szempontok érvényesítése és betartása		

II.1 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

Az átfogó célok és stratégiai célok, a megalapozó vizsgálat, és a partnerségi egyeztetés során tett észrevételek, valamint az önkormányzat helyismeretére alapozva kerültek meghatározásra. Ezek együttesen biztosítják az átfogó célok és stratégiai célok megalapozottságát, amelyek hozzájárulnak egy reális és hosszútávon elérhető jövőkép eléréséhez

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk az átfogó célok, stratégiai célok és a horizontális elvek kapcsolatát:

Átfogó célok	Stratégiai célok													Horizontális elvek			
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	H1	H2	H3	H4
Á1: A kerület élhetőségének javítása, a lakónépesség jólétének fenntartása	+++	+++	+++	+++	+++	++	++	+++	++	++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++
Á2: Klímatudatosság és energiahatékonyság fokozása, a helyi értékek megőrzésének figyelembevételével	+	+	+++	+++	+++	++	+	+++	+	+	++	++	+++	+	+++	+++	+++
Á3: Innovatív és alkalmazkodó gazdasági szerkezet feltételeinek javítása	++	+++	+++	+++	+	+++	+++	++	+++	+++	+	++	++	+++	+	+++	+++

+ gyenge
 szinergia
 ++ közepes
 szinergia
 +++ erős
 szinergia

1. táblázat: Az átfogó célok, a stratégiai célok és a horizontális elvek kapcsolata

Forrás: Saját szerkesztés

I.2.1. A stratégiai célok és a kerületszrsek közötti összefüggések bemutatása

- Vár (1.) (Polgárváros, Palota negyed),
- Víziváros (2.),
- Tabán (3.),
- Gellérthegey (4.),
- Krisztinaváros (5.)
(Naphegy, Déli pályaudvar - Vörmező és környéke).

1. ábra: Kerületszrsek

1. Vár

A kerületszr településszerkezete, és történelme, városfejlődése, épületállománya, építészeti és táji értéke szerves egységet képez. A városrészt a kerületet észak-déli irányba elválasztja, a kerület keleti és nyugati részei között a Váralagút biztosít kapcsolatot. A városrészt egyedi jellegzetességei alapján további kettő területre bontható: Polgárváros, Palota negyed.

A kerületszrben a lakónépesség száma alacsony (KSH 2011.-es népszámlálás alapján 2164 fő), ami jellemzően a Polgárváros területén oszlik meg. Az itt lakók a többi kerületszrhez képest magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. A lakásállomány kevesebb, mint 10%-a található a területen, az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a kerületi átlagnál kevesebb.

Polgárváros

A terület a budai Várhegy északi részén található, vegyes, lakó- és intézmény domináns (önkormányzat, múzeum, templomok, stb.), terület, részint lakossági alapellátást biztosító üzletekkel, óvodával, iskolával, részint a turizmust szolgáló létesítményekkel (szálloda, étterem, bazár, stb.). A városrésztben található kiemelt intézmények: Hadtörténeti Múzeum, Magyar Országos Levéltár, Mátyás-templom, Halászbástya.

Palotanegyed

A Palotanegyed a Várhegyen belül a Dísz tértől délre helyezkedik el, egységesen vegyes területfelhasználású egység, dominánsan intézményi funkciókkal (Országos Széchényi Könyvtár,

Budapesti Történeti Múzeum, Magyar Nemzeti Galéria, Sándor-palota). A Budai vár területe elsősorban városrehabilitációs célterület, ahol a felújítások, egyéb beavatkozások fontos szempontja és célja, hogy a Világörökség területén a különféle védelmek alatt álló épített és természeti környezet színvonala minden elvárásnak megfelelő módon stabilizálódjon.

2. Víziváros

A kerületszám a Duna-mentén húzódik, a Csalogány utcától az Ybl Miklós térig tart. A térség történelmi, városképi jelentősége nem kisebb az előző kerületszámoknál, a Várhegy lejtőin kialakult építészeti karakter, a morfológiai adottságok miatt jelentősen eltér a Víziváros sík területén jellemző építészeti, településépítészeti arculatától. Kiemelt fontosságú problémája a Duna-parton beszűkülő területen áthaladó, összvárosi jelentőségű közlekedési utak (Alsó-, és Felső rakparti út, Fő utca) terhelése, zaj- és légszennyezése. A kerületszámokban a lakófunkció mellett jelentős közigazgatási épületek, minisztérium is található.

A kerület városrészei közül ez a második legnépesebb (KSH 2011.-es népszámlálás alapján 8364 fő). A területen 6272 lakás található, amelyek 3,6 % alacsony komfort fokozatú. A kerületszám összehasonlításban itt a legmagasabb a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül.

A várlejtő morfológiai adottságai miatt hosszú, szerpentin úthálózattal feltárt, amin a közlekedés nehézkes, a parkolás csak nehezen oldható meg. A XIX. században üdülőházas terület a XX. században lakóházakkal (zömében társas) beépült, változatos megjelenésű és stílusú városrész, teraszos kialakítású zöldterületekkel. Az idegenforgalom részére átjáró forgalmat biztosít a Budai Vár látványosságaihoz, jelentős terhelés úthálózatán a buszos és személygépkocsis közlekedés és várakozás. Területén a lakófunkció mellett megtalálhatók követségek, rezidenciák, intézmények, középiskolák és alapellátó létesítmények. A várlejtő területe elsősorban város-rehabilitációs feladatok célterülete, ahol önkormányzati, befektetői és lakossági finanszírozású feladatok megvalósítása egyaránt várható. A térség kiemelt fontosságú problémája a közlekedés, elsősorban a Budai Vár és a Várlejtőn túli területek viszonylatában és az ezzel szorosan összefüggő parkolási (elsősorban autóbusz) problémák megoldása.

3. Tabán

A terület az Ybl Miklós tér déli vonalától a XI. kerület határáig tart, nyugati irányba a Gellért-hegy, a Hegyalja út, a Naphegy, északnyugati irányba a Dózsa György tér határolja. A terület jelentős zöldfelületeket fűz fel és köt össze, a Duna-parti sétánytól, a Rácz fürdő, Rudas fürdő, a Tabán mint park területén át, a Vérmező felé folytatódóan.

A Tabán területén a legalacsonyabb lakónépesség száma (KSH 2011.-es népszámlálás alapján 1005 fő). Az idős korúak aránya a kerületi átlaghoz képest magasabb (33,5 %). A kerület lakásállományának kevesebb mint 5% található a területen (776 db lakás), amelyek 4% alacsony komfort fokozatú. A 15-64 évesek közötti foglalkoztatottak aránya némileg a kerületi átlag alatt marad.

Az Ybl Miklós tér környéke, az Ybl bazár már évtizedek óta felújításra szorult, a felújításokról 2011-ben született kormányhatározat. Az átadásra 2014-ban került sor, amely kapcsán nemcsak a Várkert Bazár, hanem az Ybl Miklós tér is megújult. A fürdők felújítása lezajlott, a Rudas gyógyfürdő felújítása befejeződött, a Rác gyógyfürdő felújítása szintén befejeződött, azonban átadása még várat magára. A Gellérthegyi kilátó megközelítésére, a Tabánból kiindulva, több terv született

A térségben kismértékben van jelen lakófunkció, a Döbrentei tér környékén. A Lánchíd utca, Attila út, Krisztina körút, Hegyalja út, Erzsébet híd, Szent Gellért rakpart találkozási jelentős főváros közlekedési csomópont, az észak-dél és kelet-nyugat irányú forgalom találkozó és irányváltó helye.

A kerületrészen rehabilitációs tevékenység az összvárosi értéket képviselő közterületek, utak és zöldfelületek kialakítása, fejlesztése, karbantartása. A hely kiváló adottságai, közlekedési kapcsolatai funkcióbővítő városrészközpont (kulturális, sport- és szabadidő, szórakoztató és rekreációs negyed) kialakítására kínálnak lehetőséget.

4. Gellérthegy

A Gellért-hegy I. kerületre eső, annak déli részén található területe csak közigazgatásilag kezelhető külön a XI. kerületre eső részétől. A kerületrészen területén a meglévő funkciók, épületek bővítése, fejlesztése csak kivételesen és korlátozott mértékben képzelhető el. A zöld domináns, túlnyomóan közterületi parkként ismert terület gondozása, sétányok, padok, térvilágítás, játszóterek kulturált megjelenése, létesítése és fenntartása kiemelt fontosságú, a kerület érdekein túlmutató rehabilitációs feladat. A terület rekreációs célú használata mellett jellemző a lakófunkció, elsősorban szabadon álló többlakásos társasházakkal és villaépületekkel.

A kerületrészen lakónépességének száma a KSH 2011.-es népszámlálási adatai alapján 1563 fő.

A lakónépességben az időskorúak aránya itt a legmagasabb (39,7%), a felsőfokú végzettségűek aránya a kerületi átlag felett van. A munkanélküliek aránya a kerületben itt a legalacsonyabb (5,9%). A kerületrészen lakásállománya 1049 db, amelynek csupán 1,6 % alacsony komfort fokozatú.

A korábbi időszakban elmaradt fejlesztés várhatóan a Tabán és a Citadella közötti sikló építése, mely a Gellérthegy pihenő, kiránduló hely jellegű használatát, továbbá e két terület egységesítését fogja erősíteni.

5. Krisztinaváros

A Krisztinaváros területét tekintve a legnagyobb, s így a legösszetettebb kerületrésze az I. kerületnek. A terület egészen a Széll Kálmán tér déli részétől a Naphegyen át a Hegyalja útig tart. Nyugati irányba az Alkotás út és az Avar utca határolja a Déli pályaudvar vonalában, keletről a Budai Várnegyed fala és a Tabán. A terület eltérő karakterű és jellegű, de szervesen összefüggő részterületekre osztható: a Déli pályaudvar – Vérmező és környéke valamint a Naphegy.

A kerületrészen jelentős területe miatt itt található a lakónépesség (KSH 2011.-es népszámlálás alapján 11037 fő) és a lakásállomány (7550 db lakás) jelentős része. A kerületrészen a lakónépességet jellemző mutatók a kerületi átlagnak megfelelőek. Az időskorúak aránya 32,8%, a felsőfokú végzettségűek aránya 56,2 %. A lakásállomány 4,1% alacsony komfort fokozatú, ami minimálisan a kerületi átlag felett van.

Krisztinaváros – Déli Pályaudvar – Vérmező és környéke

A részterület a városrész északi részén található, jellemzően sík területen, kivétel az Attila út keleti oldalán található várlejtő, ami változatos domborzatú. A Várlejtőhöz csatlakozó Vérmező a belbudai térség egyik legfontosabb városi közparkja, aminek vonalát csak a Mikó utca – Alagút utca közötti lakótömb választ el a Tabán zöldfelületi rendszerétől. A területet nyugat felől a Déli pályaudvar mintegy 1,5 km hosszú vasútüzemi és pályaudvari területe határolja. Átjárhatóságot, kapcsolatot az Alkotás utca

felé, illetve az attól nyugatra eső területekre egyedül a Márvány utcai szűkös, 2x1 sávós vasúti felüljáró híd biztosít. A pályaudvar környékén jellemzően kisebb bazárok, kis üzletek, kocsmák, italmérések telepedtek meg.

A vasúti végállomáshoz egyedül a metró biztosít kulturált tömegközlekedési kapcsolatot, a busz- és villamos megállók elhelyezése esetleges, térbiztosítása szűkös, gyalogos kapcsolatai komplikáltak.

A térség közlekedési rendszerének összehangolása, fejlesztése a Moszkva tér (I.-II.-XII. kerület) rendezésével együtt kezelve, fővárosi és kerületközi együttműködéssel lenne megoldható.

A pályaudvar és az Alkotás utca közötti terület vegyes használatú, lakófunkció nélküli, egy irodaépület, egy benzinkút és a MÁV háttérintézményei telepítik be. A Mészáros utca és a Krisztina körút közötti vegyes területfelhasználású területen jellemzően lakó-, irodaépületek találhatók csakúgy, mint a Krisztina körút és az Attila út közötti intenzív beépítésű területen valamint az Attila út keleti oldalán a várlejtő lábánál. A kerületszben a pályaudvar és környéke funkcióbővítő fejlesztési akcióterület.

Krisztinaváros – Naphegy

A Déli pályaudvar rendező vágányaitól keletre található Naphegy jellemzően családi- és társasházakkal, valamint villaépületekkel betelepült kerületsz. A rétegvonalakat és az enyhe lejtéseket követő úthálózat a magaslaton kialakult központi térre szerveződött (Naphegy tér).

A területet elkerüli az átmenő forgalom, így csendes, nyugodt „sziget”-et képez a fővárosi forgatagban. A terület határoló útjai mellett a beépítés zárt sorú (Mészáros utca, Hegyalja út, Krisztina körút), a belső területen szabadon álló, jelentős zöldfelülettel. A kerületsz város-rehabilitációs célja a meglévő állapot fenntartása, a lakókörnyezeti elemek szinten tartása, korlátozott fejlesztése.

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

		Állandó népesség száma	Lakónépesség száma	Lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya	Lakónépességen belül a 15-59 évesek aránya	Lakónépességen belül a 60-X évesek aránya	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúak (15-59 évesek) belül	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	Lakásállomány (db)	Alacsony komfortfokozatú lakások aránya	A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélültek aránya)
1.	Vár		2164	9,9	58,8	31,3	2,5	56,4	1325	2,4	2,2	26,8	30,0	1,6	66,5	33,5	12,1	48,5	8,1	4,0
2.	Víziváros		8364	10,2	58,0	31,8	3,3	53,8	6272	3,6	2,7	21,5	28,9	2,1	68,0	38,7	9,1	49,6	7,8	4,5
3.	Tabán		1005	10,1	56,3	33,5	3,7	52,9	776	4,0	3,2	16,3	30,2	2,3	65,6	43,2	11,9	50,6	9,9	6,3
4.	Gellérthegy		1563	9,7	50,6	39,7	1,9	56,1	1049	1,6	1,5	10,1	31,9	1,5	65,1	44,6	8,5	56,6	5,9	3,4
5.	Krisztinaváros		11037	10,5	56,7	32,8	3,3	56,2	7550	4,1	3,4	21,2	28,6	2,2	67,9	38,5	9,0	50,0	7,8	4,6
I. kerület összesen			24158	10,2	57,0	32,8	3,2	55,2	16972	3,6	2,9	20,9	29,2	2,1	67,4	38,7	9,4	50,2	7,9	4,6

2. táblázat: Kerületrészi adatok

Forrás: KSH

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a stratégiai célok, horizontális elvek, valamint a városrészek kapcsolatát:

Stratégiai célok														Horizontális elvek				
Városrészek		S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	H1	H2	H3	H4
1.	Vár	+++	+++	++	++	+++	++	+++	+++	+++	++	++	++	++	+++	+++	+++	+++
2.	Víziváros	++	++	++	++	+	++	++	++	+++	+++	++	+++	++	+++	+++	+++	+++
3.	Tabán	++	++	++	++	+	++	++	+++	+++	++	++	++	+++	+++	+++	+++	+++
4.	Gellérthegy	+++	++	++	++	+	++	+++	++	+++	++	++	++	+++	+++	+++	+++	+++
5.	Krisztinaváros	+++	+++	++	++	++	++	++	++	+++	++	++	++	+++	+++	+++	+++	+++

- + Általános kapcsolat – Kevésbé érvényesíthető cél
- ++ Közepes kapcsolat – Általánosan érvényesíthető cél
- +++ Erős kapcsolat – Fokozottan érvényesíthető cél

3. táblázat: Tematikus célok és városrészek kapcsolata

Forrás: Saját szerkesztés

I.2.2. Kerületrészi célok

Vár – A Nemzeti Hauszmann Program keretében számos fejlesztés megvalósult az elmúlt fejlesztési ciklusban (Lovarda, Karmelita kolostor, Palota fejlesztése, Táncsics-börtön stb.). A következő időszakban, várhatóan 2024-ig a Program folytatása keretében állami beruházásban megvalósul a Honvéd Főparancsnokság épületének rekonstrukciója, a Palotában a Szent István terem, a József Főhercegi palota fejlesztésével és a Vöröskereszt Egylet egykori székházának újraépítésével várhatóan visszaépülnek a korábban lerombolt épületek. Tervezett cél egyes terek (Kapisztrán tér, Szentháromság tér megújítása), forgalomcsillapított övezetek kialakítása, a régi pincerendszer egy részének feltárása, a csúszásveszélyes területek folyamatos figyelése, egyes szakaszok megerősítése. A Vár területén szükséges összehangolni a lakófunkciókat a kormányzati és turisztikai funkciókkal. A kormányzati funkciókkal várhatóan megnövekvő munkahelyek száma miatt szükségessé válik új útvonalak feltárása, a tömegközlekedés átszervezése.

Víziváros – A Duna-parton fekvő városrész elsődleges célja, hogy a rakparti és Fő utcai közlekedési folyosó hatását mérsékelje, a közösségi funkciókat erősítse (Duna-Buda Fő utca projekt). A városrész jelentős része az UNESCO Világörökség része, ezért a turisztikai, valamint gyalogos és kerékpáros funkciók erősítése folyamatos szándék.

Tabán – A városrészben a 2014-2020-as ciklusban a zöldfelületi fejlesztések túlnyomórészt megvalósultak. Jelen időszakban a meg nem valósult fejlesztések (pl. Döbrentei tér megújítása nemzetgazdaságilag kiemelt fejlesztés keretében) tervezett és a Gellért-hegyi siklóhoz kapcsolódó fejlesztések ütemezése van napirenden.

Gellérthegy – A zöldfelületekkel borított, közparkok fejlesztése, az utcabútorok megújítása mellett a Tabán-Gellért-hegyi sikló fejlesztése várható a 2021-2027-es időszakban (nemzetgazdaságilag kiemelt fejlesztés keretében). A beruházás megvalósulásával a Citadellára irányuló turistabusz-forgalom csökkenése várható.

Krisztinaváros – A kerületrészi kiemelt célja, hogy a Lánchíd autóforgalom előli, várható jövőbeli lezárását követően a közlekedési csomóponti szerepe lecsökkenjen, megjelenjenek új kerületközponti és közösségi funkciók – valódi kerületközpont kialakítása, amelyek a klímaturtudatosság jegyében meglévő és új zöldfelületek fejlesztésével, vízmegtartó zöldfelületekkel és vízáteresztő szilárd burkolatokkal kerülnének kivitelezésre.

I.2.3. Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

Stratégiai célok			Indikátor	Mértékegység	Célérték	Célérték elérésének éve	Forrás
Társadalom (S1, S2, S3, S4, S5, S10, S11, S12, S13)	Gazdaság (S6, S7, S8, S9, S11, S12, S13)	Környezet (S6, S7, S8, S10, S11, S12, S13)					
X	X	X	A fejlesztések nyomán megerősített új városi funkciók száma	db	növekedés	2027	Önkormányzati adatszolgáltatás
X	X	X	Rekreációs céllal fejlesztett zöldfelületek látogatottsága	%	növekedés	2027	Önkormányzati adatszolgáltatás
		X	A fejlesztések eredményeként megtakarított energia aránya az önkormányzati épületekben	%	növekedés	2027	Önkormányzati adatszolgáltatás
X		X	Közösségi programok, akciókban résztvevők száma	fő	2000	2027	Önkormányzati adatszolgáltatás
	X		Regisztrált társas vállalkozások száma	db	növekedés	2027	KSH
X	X	X	Lakossági elégedettség	%	növekedés	2027	Primer lakossági felmérés
	X	X	Zöldfelület növelése	m ²	növekedés	2027	Önkormányzati adatszolgáltatás

4. táblázat: Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

Forrás: saját szerkesztés

A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló, közösségfejlesztő, társadalmi felzárkóztatást célzó jellegűek is.

Az ITS az alábbi projekt-típusokat különbözteti meg:

Akcióterületi projektek

Akcióterületi projekteknek a **térben és időben koncentrált, jellemzően komplex jellegű** projekteket nevezzük. A térben való koncentráltság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentráltság azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt – megtörténnek. A komplex jelleg pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen többféle, de egymással szorosan összehangolt beavatkozások valósulnak meg. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések:

- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen,
- együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

Akcióterületen kívüli projektek

Nem minden – a kerület területén megvalósuló - projekt tekinthető akcióterületi projektnak, mert vagy időben, vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a kerület különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése,
- közterület- és környezetrendezés a kerület egy-egy pontján,
- új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben,
- Hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása, stb.)

Hálózatos projektek

Hálózatos projektnek az egymással összehangolt, térben kapcsolódó beruházási jellegű projekteket nevezzük. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a kerület egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll,
- a kerület egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

Soft projektek

Soft projektnek a célok elérését szolgáló nem beruházási jellegű tevékenységeket nevezzük. Ide tartozhat:

- szabályozási tevékenység
- városmarketink célú tevékenység
- magánbefektetők bevonását, partnerség ösztönzését szolgáló tevékenységek
- vállalkozásfejlesztési, munkahelyteremtési programok
- szemléletformáló tevékenységek
- helyi kedvezmények biztosítása (adó, építésügyi, stb.)
- kerületi lakásügynökségfeladatainak kibővítése
- társadalmi kohéziót erősítő programok
- kulturális kínálat bővítése

pedagógiai fejlesztő munka elősegítése a 0-6 éves korosztálynál (pl. kedvezményrendszer kidolgozása: szolgálati lakások, képzések, óvodapedagógusok és fejlesztő pedagógusok számának növelése)

Kulcsprojektek

Azokat a tervbe vett fejlesztéseket nevezzük kulcsprojektnek, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének. Tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kismértékben érhető el.

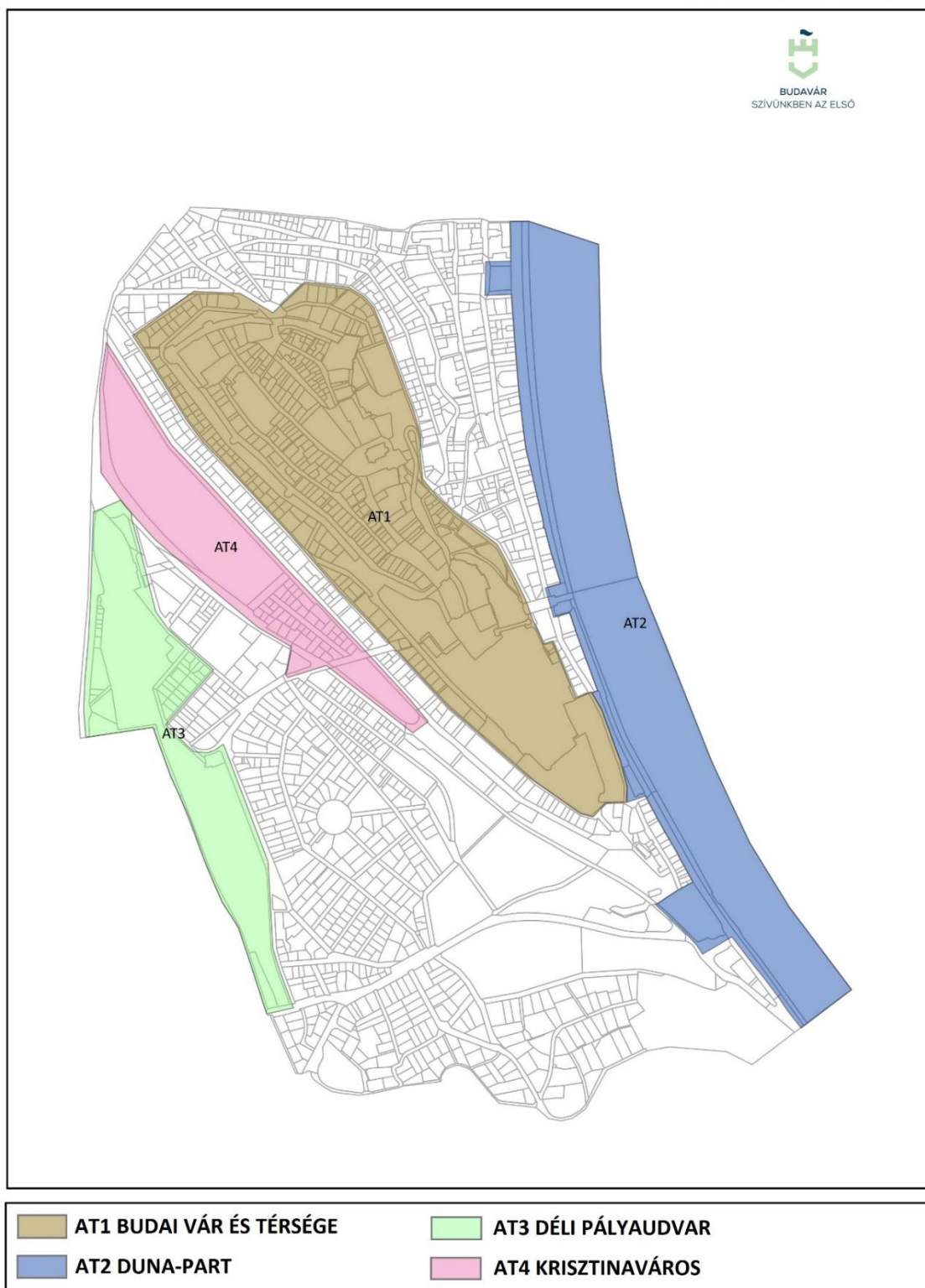
II.2 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Az ITS időszakára (5-7év) a következő akcióterületeket határoltuk le (Az akcióterületek részletes bemutatására a 2.2. „Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések bemutatása” fejezetben kerül sor.):

- AT1. Budai Vár és térsége
- AT2. Duna-part
- AT3. Déli-Pályaudvar
- AT4. Krisztinaváros

A megvalósítást szolgáló beavatkozások – Akcióterületek áttekintő térképe

ÁTTEKINTŐ TÉRKÉP

4. ábra: Beavatkozások helyszínének áttekintő térképe

II.3 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

AT1. Budai Vár és térsége

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz	
	<u>Az akcióterület elhelyezkedése:</u> Az akcióterület Budapest Főváros I. kerületében helyezkedik el
	<u>Az akcióterület határa:</u> Logodi utca – Váralja utca – Hunyadi János út – Szabó Ilonka utca – Hunfalvy utca – Bécsi kapu tér – Várfok utca – Mátray utca
	Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá: S2, S3, S6, S7, S8, S10, S11,

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beruházások

Polgárváros: Lakó- és intézmény domináns (önkormányzat, múzeum, templomok, stb.), terület, részint lakossági alapellátást biztosító üzletekkel, óvodával, iskolával, részint a turizmust szolgáló létesítményekkel (szálloda, étterem, bazár, stb.);

Palotanegyed: A Budai vár területe kiemelt állami fejlesztési célterület, ahol a felújítások, egyéb beavatkozások fontos szempontja és célja, hogy a Világörökség területén a különféle védelmek alatt álló épített és természeti környezet színvonala minden elvárásnak megfelelő módon stabilizálódjon. A közelmúltban számos fejlesztés történt az akcióterületen:

- a köztársasági elnöki rezidencia mellett a Karmelita kolostorban elkészült a miniszterelnöki rezidencia, intézmények és hivatal telepítése;
- a Nemzeti Hauszmann Program részeként a Palota fejlesztésének keretében elkészült a Stöckl-lépcső, a Lovarda és a Csikós-udvar
- felújításra került a Táncsics utca 9. alatti „Táncsics-börtön”

Az akcióterülethez kapcsolódóan a Budavári Önkormányzat a korábbi Európai Unió fejlesztési ciklushoz hasonlóan, az állami beruházásokkal összhangban számos terület fejlesztésének folytatását tervezi, illetve új fejlesztések megkezdésével számol a 2021-2027-es ciklusban. A kiemelt kormányberuházások jogi kereteinek megteremtése konszenzus útján, az érintett önkormányzatok, állami szervek, partnerek együttműködésével, közelítő, közös álláspont kialakításával lehetséges.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
AT1.1	Kapisztrán tér megújítása	Folytatólagos projekt. A szinte csak parkolásra használt tér multifunkciós, klímatudatos és innovatív megújítása, közösségformálási igénnyel (pl. termelői piacok, kulturális rendezvények)	2.000.000.000 Ft	2022-2025	Előkészítés alatt
AT1.2	Esztergomi Rondella és a csatlakozó várfalak megújítása	Folytatólagos projekt. Az önkormányzati tulajdonú rondella statikai felújítása turistabarát fejlesztésekkel (illemhely, okos eszközök, rendezvényekre alkalmassá tétel)	1.000.000.000 Ft	2022-2025	Előkészítés alatt
AT1.3	Természetes barlang és pincerendszer fejlesztése	Folytatólagos projekt. A Vár föld alatti barlang- és pincerendszerének folyamatos karbantartása, fejlesztése	n.a.	2022-2025	n.a.

AT1.4	Eltemetett Mátyás-kori zsinagóga rekonstrukciója és bemutatása	Új projekt. A Babits sétány mentén 5 m-rel a jelenlegi terepszint alatt lévő, önkormányzati tulajdonú zsinagóga új, nemzetközi jelentőségű turisztikai attrakcióvá fejlesztése (feltárása és újjáépítése turisztikai szolgáltatásokkal)	2.500.000.000 Ft	2022-2025	Előkészítés alatt
AT1.5	Szentháromság tér és a szomszédos park fejlesztése	Új projekt. Cél, hogy minőségi szolgáltatások jöjjenek létre a területen, korszerű kiszolgáló funkciókkal, zöldterületi fejlesztéssel.	1.500.000.000 Ft	2021-2022	Építészeti ötletpályázat kiírása és lefolytatása
AT1.6	Csúszásveszély megszüntetése	Folytatólagos projekt. A csúszásveszélyes területek folyamatos megfigyelése, indokolt esetben beavatkozások megkezdése	n.a.	2021-2027	n.a.
AT1.7	Honvéd Főparancsnokság épületének rekonstrukciója	Folytatólagos projekt. A Nemzeti Hauszmann Program keretében elkészültek a tervek a Honvéd Főparancsnokság épületének kiemelt állami beruházás keretében történő újjáépítéséről	n.a.	2022-2027	n.a.
AT1.8	Palota fejlesztése	Folytatólagos projekt. A Nemzeti Hauszmann Program folytatása a Szent István terem, a József Főhercegi palota fejlesztésével	n.a.	2021-2027	n.a.

AT1.9	Vöröskereszt Egylet egykori székházának újjáépítése	Új projekt. A Dísz tér 1-3. alatti egykori székház, későbbi Külügyminisztérium épület újjáépítése	n.a.	2022-2027	n.a.
AT1.10	MTA tömb hasznosítása	Folytatólagos projekt. Az állami tulajdonban lévő tömb az Országház utca és az Uri utca között található. A fejlesztés eredményeképp a tömb a Kapisztrán térhez kapcsolódna.	n.a.	2022-2025	n.a.
AT1.11	Parkolás és forgalmi rend kialakítása	Folytatólagos projekt. A parkolási és forgalmi rend folyamatos finomhangolása	n.a.	2022-2025	n.a.
AT1.12	Az egykori Országos Villamos Teherelosztó telkén a Magyar Országos Levéltár bővítése	Új projekt. Az Országos Villamos Teherelosztó lebontott épületének helyén a Magyar Országos Levéltár számára új épület építése	n.a.	2022-2025	n.a.
AT1.13	Önkormányzati épületek folyamatos karbantartása, felújítása	Új projekt. Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek állapotának folyamatos karbantartása	n.a.	2022-2027	n.a.
AT1.14	Városháza épületének fejlesztése	Új projekt. Az épület karbantartása, funkcióinak bővítése, korszerűsítése (új bejárat, új kábel, új tanácssterem)	n.a.	2022-2025	n.a.
AT1.15	A Vár gyalogos megközelítésének kapacitásbővítése	Új projekt. A Várba vezető gyalogos járdák kapacitásának bővítése, a növekvő forgalom igényeihez igazítása	n.a.	2022-2025	n.a.

AT1.16	Idősoththon kialakítása	Új projekt. A kerületben nincs idős otthon, és erős társadalmi igény mutatkozik rá. A kiválasztott ingatlan az önkormányzati tulajdonban lévő Logodi utca 37-47.	25.000.000.000 Ft	2021-2027	Építészeti tervezés alatt
AT1.17	Szentháromság tér 6. alatti épület fejlesztése	Új projekt. Kiemelt állami bárházás keretében a Pénzügyminisztérium számára meglévő épület átalakítása és új épületrész építése	n.a.	n.a.	n.a.
AT1.18	Szentháromság u. 1-3. alatti fejlesztés	Új projekt. A volt Burg Hotel helyén új épület kialakítása a Magyar Nemzeti Bank részére	n.a.	n.a.	n.a.

AT2. Duna-part

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

	<u>Az akcióterület elhelyezkedése:</u> Az akcióterület Budapest Főváros I. kerületének Duna-parti részén helyezkedik el <u>Az akcióterület határa:</u> Csalogány utca – Fő utca – Batthyány tér – Clark Ádám tér – Lánchíd utca – Várkert rakpart – Döbrentei tér – Szent Gellért rakpart – Duna-folyam Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá: S1, S2, S3, S5, S6, S7, S8, S10, S13
--	--

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beruházások

Az akcióterület történelmi, városképi jelentősége nem marad el a Várnegyedétől. Budapest Duna-parti látképe”a Budai Várnegyeddel együtt 1987 óta szerepel az UNESCO Világörökség helyszínei között. Kiemelt fontosságú problémája a Duna-parton beszűkülő területen áthaladó, összvárosi jelentőségű közlekedési utak (Alsó-, és Felső rakparti út, Fő utca) terhelése, zaj- és légszennyezése. A Duna-parti forgalom elválasztó hatása érvényesül a folyó teljes kerületi szakaszán, emiatt a Duna megközelítése nehézkes, sőt gyakran veszélyes. A megalapozó vizsgálat SWOT analízisében lehetőségként jelenik meg, hogy az erősödő idegenforgalmi tendenciák miatt a Duna-part kihasználtsága javulhat. Az akcióterülethez, a Duna közvetlen parti sávján kívül hozzátartozik a Batthyány tér, a Clark Adam tér, illetve ezek környezete. A kerékpáros, autós, gyalogos közlekedés

mellett a jövőben egyre jelentősebb szerep hárulhat a vízi közlekedésre is. A megalapozó vizsgálat fejlesztési kihívásai között szerepel a Duna-part elérhetőségének és a gyalogos, kerékpáros közterülethasználatnak a javítása a közlekedési konfliktusok csökkentése valamint, a Világörökségi területhez méltó közterületi kialakítás.

A Duna-part fejlesztése prioritás a magasabb rendű fejlesztési tervekben és a fővárosi fejlesztési szándékokban, mely a kerület számára jobb kapcsolatot eredményezhet Duna-parttal. Budapest Főváros ITS-ében területi célként jelenik meg: „Turisztikai, szabadidős, zöld és közterületi rendszerek integrált fejlesztése a Duna mentén – megközelíthető, végigjárható, kikapcsolódást nyújtó Duna-partok”

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
AT2.1	Forgalom újraosztása	Folytatólagos projekt. Duna part rakparti részeinek forgalomcsillapítás, parkosítása	n.a.	n.a.	n.a.
AT2.2	Batthyány tér megújítása I. ütem	Folytatólagos projekt. A tér buszos közlekedési rendszerének átszervezése, buszmegálló áthelyezése és a Fő utcával párhuzamos szervízút zöldesítése, pihenőpark kialakítása	150.000.000 Ft	2021-2022	Útépítés, forgalomtechnika és vízépitési terv elkészült
AT2.3	Batthyány tér megújítása II. ütem	Folytatólagos projekt. A tér teljes rehabilitációja: a H5-ös HÉV Batthyány téri végállomásának és az aluljárónak fejlesztése, akadálymentesítése a BFK és a BKK terveivel összhangban	2.500.000.000 Ft	2024-2027	Tervek véglegesítése folyamatban
AT2.4	Duna-parti kikötők lakosságbarát fejlesztése	Új projekt. A kikötő hajók környezeti terhelésének	1.400.000.000 Ft	2022-2026	Előkészítés alatt

		csökkentése (zaj, forgalom, ármozgatás, stb.), illetve a vízpart lakossági használatának elősegítése			
AT2.5	Duna-Buda Fő utca projekt	Új projekt. A rakpart és a Fő utca közlekedési szerepének mérséklése, a közösségi funkciók erősítése	n.a.	n.a.	n.a.
AT2.6	Döbrentei tér fejlesztése	Folytatólagos projekt. A Gellérthegyi Sikló alsó állomásához kapcsolódó kerületi önkormányzati fejlesztések	n.a.	n.a.	n.a.

AT3. Déli-pályaudvar

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

	<u>Az akcióterület elhelyezkedése:</u> Az akcióterület Budapest Főváros I. kerületében helyezkedik el <u>Az akcióterület határa:</u> Alkotás utca – Krisztina körút – Kosciuszko Tádé utca – Márvány utca – Győző utca – Mészáros utca – Hegyalja út – Avar utca – Győri út – Márvány utca Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá: S1, S4, S7, S8, S12
--	---

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beruházások

A Déli pályaudvar, az ország egyik legforgalmasabb vasúti csomópontja, mintegy 1,5 km hosszú vasútüzemi és pályaudvari terület. Átjárhatóságot, kapcsolatot az Alkotás utca felé, illetve az attól nyugatabbra eső területekre egyedül a Márvány utcai szűkös, 2x1 sávos vasúti felüljáró híd biztosít. A pályaudvar és környéke leromlott műszaki állapotban van, rendezetlensége alkalmas környezetet kínál hajléktalanok megtelepedésére. A vasúti végállomáshoz a metró biztosít kulturált tömegközlekedési kapcsolatot, a busz- és villamos megálló elhelyezése esetleges, térbiztosítása szűkös, gyalogos kapcsolatai komplikáltak. A térség közlekedési rendszerének összehangolása, fejlesztése fővárosi és kerületközi együttműködéssel oldható csak meg. A pályaudvar és az Alkotás utca közötti terület vegyes használatú, lakófunkció nélküli, egy irodaépület, egy benzinkút és a MÁV

háttérintézményei telepítik be. A pályaudvar és környéke olyan kiemelt fejlesztési akcióterület, ahol a fejlesztések eredményeképpen a jelenlegi funkciók újragondolása, és a hangsúlyok eltolódása tervezett.

A Déli pályaudvar rekonstrukciójának kérdéskörét mára már több évtizedre visszanyúló kerületi és összvárosi tervezés előzte meg, azonban kisebb-nagyobb felújításokon kívül jelentősebb változás nem történt. A jelentősen leromlott, városképi szempontból lehangoló látványt nyújtó pályaudvari épületek és kiszolgáló területek felújítására már több éve jogerős építési engedély van hatályban. A hatályos településrendezési tervek a pályaudvar felülépítését teszik lehetővé, az így nyert területeken pedig új városi funkciók jelenhetnek meg. A pályaudvar rekonstrukciójával párhuzamosan a környező közterületek megújítása is szükségessé válna.

A megalapozó vizsgálat a Déli pályaudvar csarnoki és rendező pályaudvari területét, mint Krisztinaváros, sőt a kerület legjelentősebb tartalékokkal rendelkező terület egységként azonosítja. Déli pályaudvar komplex fejlesztése stratégiai célként jelenik meg, amely több szereplő (állam, önkormányzatok, vállalkozások stb.) együttműködésével lehetséges csak.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT3)

Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
AT3.1 módosítva: 2022.07.18.	Déli pályaudvar fejépületének felújítása, környezeti rendezése	Új projekt. MÁV által indított projekt, hogy a homlokzati burkolataitól megfosztott, helyenként balesetveszélyes épület megújuljon	n.a.	2021-2024	Építészeti tervezés alatt
AT3.2	Önkormányzati bérlakásállomány fejlesztése	Folytatólagos projekt. A Budapesten általánosan csökkenő bérlakásállomány és a magas ingatlanárak hívták életre a fejlesztést. A projekt megvalósítási helyszíne a Győző utca – Kuny Domokos utca kereszteződésében lévő három beépítetlen telek, ahol összesen 85-90	8.800.000.000 Ft	2021-2026	Bérlakásépítési tanulmányt erv elkészült

		db szociális bérlakás helyezhető el új épületekben.			
AT3.3	Iroda- és lakáscélú fejlesztések	Új projekt. 30.000- 42.000 m2 szintterületű, 6-8 szintes vegyes iroda/lakófunkciójú épületek kialakítása a Déli Pályaudvar- Márvány utca - Alkotás utca közötti alulhasznosított területen	n.a.	n.a.	Beépítési tanulmányt erv

AT4. Krisztinaváros

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

	<u>Az akcióterület elhelyezkedése:</u> Az akcióterület Krisztinaváros városrészben helyezkedik el. <u>Az akcióterület határa:</u> Krisztina körút – Krisztina tér – Horváth kert – Attila út Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá: S1, S2, S3, S5, S6, S7, S9, S10
--	--

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beruházások

Az akcióterület magas aktivitás értékű, ökológiai szempontból is értékes területeket foglal magába. Az egy főre jutó zöldterületek aránya itt a legmagasabb az egész kerületben. A Várlejtőhöz csatlakozó Vérmező a bel-budai térség talán legfontosabb, ugyanakkor alulhasznosított városi közparkja, aminek vonalát csak a Mikó utca – Alagút utca közötti lakóházak tömbje szakít meg. A terület korábbi időszakokban vegyes anyagokkal lett feltöltve, ez azonban nem jelent számottevő környezeti problémát.

A kijelölt akcióterületnek kiváló adottságai vannak a Kerület kulturális, sport- és szabadidős valamint rekreációs kínálatának bővítésére. A megalapozó vizsgálatban fejlesztési lehetőségként szerepel a fővárosi jelentőségű parkvonulat (Gellérthegy – Tabán – Vérmező) minőségi fejlesztésének lehetősége fővárosi együttműködéssel.

A megalapozó vizsgálat a Déli pályaudvar csarnoki és rendező pályaudvari területét, mint Krisztinaváros, sőt a kerület legjelentősebb tartalékokkal rendelkező terület egységként azonosítja. Déli pályaudvar komplex fejlesztése stratégiai célként jelenik meg, amely több szereplő (állam, önkormányzatok, vállalkozások stb.) együttműködésével lehetséges csak.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT4)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
AT4.1	Krisztina tér városrész központtá fejlesztése Kapcsolódóan sétáló utcák fejlesztése (Roham utca, Pauler utca), amennyiben az utcák gyalogos utcává alakítását az előzetes elemzések alátámasztják és a forgalomtechnika is igazolja.	Új projekt. A jelenlegi közlekedési csomópont funkció helyett multi-funkciós, klímaturatos és innovatív fejlesztés, közösségformálási igénnyel (pl. termelői piacok), vízmegtartó zöldfelületekkel és vízáteresztő szilárd burkolatokkal	1.000.000.000 Ft	2022-2025	Előkészítés alatt
AT4.2	Vérmező fejlesztése	Folytatólagos projekt. Zöldfelületi fejlesztés, kulturális és közösségi funkciók erősítése, közösségi tér kialakítása, gyalogos és kerékpáros utak felújítása.	n.a.	n.a.	n.a.

II.4 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Projekt	Összköltség	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
AT1.1 Kapisztrán tér megújítása	2.000.000.000 Ft		X	X	X	X		
AT1.2 Esztergomi Rondella és a csatlakozó várfalak megújítása	1.000.000.000 Ft		X	X	X	X		
AT1.3 Természetes barlang és pincerendszer fejlesztése	n.a.		X	X	X	X		
AT1.4 Eltemetett Mátyás-kori zsinagóga rekonstrukciója és bemutatása	2.500.000.000 Ft		X	X	X	X		
AT1.5 Szentháromság tér felújítása	1.500.000.000 Ft	X	X					
AT1.6 Csúszásveszély megszüntetése	n.a.	X	X	X	X	X	X	X
AT1.7 Honvéd Főparancsnokság épületének rekonstrukciója	n.a.		X	X	X	X	X	X
AT1.8 Palota fejlesztése	n.a.	X	X	X	X	X	X	X
AT1.9 Vöröskereszt Egylet egykori székházának újraépítése	n.a.		X	X	X	X	X	X
AT1.10 MTA tömb hasznosítása	n.a.		X	X	X	X		
AT1.11 Parkolás és forgalmi rend kialakítása	n.a.		X	X	X	X		
AT1.12 Az egykori Országos Villamos	n.a.		X	X	X	X		

Teherelosztó telkén a Magyar Országos Levéltár bővítése								
AT1.13 Önkormányzati épületek folyamatos karbantartása, felújítása	n.a.		X	X	X	X		
AT1.14 Városháza épületének fejlesztése	n.a.		X	X	X	X		
AT1.15 A Vár gyalogos megközelítésének kapacitásbővítése	n.a.		X	X	X	X	X	
AT1.16 Időszotthon kialakítása	25.000.000.000 Ft	X	X	X	X	X	X	X
AT1.17 Szentháromság tér 6. alatti épület fejlesztése a Pénzügyminisztérium részére	n.a.							
AT1.18 Szentháromság u. 1-3. alatti fejlesztés	n.a.							
AT2.1 Forgalom újraosztása	n.a.		X	X	X	X	X	X
AT2.2 Batthyány tér megújítása I. ütem	150.000.000 Ft	X	X	X				
AT2.3 Batthyány tér megújítása II. ütem	2.500.000.000 Ft							
AT2.4 Duna-parti kikötők lakosságbarát fejlesztése	1.400.000.000 Ft		X	X	X	X	X	
AT2.5 Duna-Buda Fő utca projekt	n.a.							

AT2.6 Döbrentei tér fejlesztése	n.a.							
AT3.1 Déli pályaudvar fejépületének felújítása, környezeti rendezése	n.a.	x	x	x	x			
AT3.2 Szociális bérletlakás építés	4.000.000.000 Ft	x	x	x	x	x		
AT3.3 Iroda- és lakáscélú fejlesztések	n.a.							
AT4.1 Krisztina tér városrész központtá fejlesztése Kapcsolódóan sétáló utcák fejlesztése (Roham utca, Pauler utca), amennyiben az utcák gyalogos utcává alakítását az előzetes elemzések alátámasztják és a forgalomtechnika is igazolja.	1.000.000.000 Ft		x	x	x	x		
AT4.2 Vérmező fejlesztése	n.a.							
Összesen	42.050.000.000 Ft							

II.5 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

5.1 Beruházás jellegű hálózatos projektek

H1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
H1.1	Car-sharing elektromos autópark és dokkolók	Új projekt. Közösségi használatú elektromos személyautók rendszere, segít a gépjárműforgalom csökkentésében	1.500.000.000 Ft	2021-2024	Előkészítés alatt
H1.2	Bicikli-, és gyalogosutak fejlesztése	Folytatólagos projekt. Klímabarát közlekedési módok elősegítése az egészségmegőrzés érdekében, kiszolgáló elemekkel, új sétálóutca létrehozásával	900.000.000 Ft	2021-2025	Előkészítés alatt
H1.3	Egyéni és bérelhető elektromos eszközök használati lehetőségeinek fejlesztése	Új projekt. A kerületben bérelhető elektromos eszközök használatának, tárolásának, parkolásának helyi szintű szabályozása, lehetőségeinek fejlesztése	20.000.000 Ft	2021-2024	Előkészítés alatt
H1.4	A Gellérthegyi Sikló és környéke fejlesztése	Új projekt. Parkolóhelyek kialakításával egybekötött nemzetgazdaságilag kiemelt fejlesztés	n.a.	n.a.	n.a.
H1.5	Döbrentei tér forgalmi revíziója	Folytatólagos projekt. A Gellérthegyi Sikló fejlesztéséhez kapcsolódó, nemzetgazdaságilag kiemelt fejlesztés	n.a.	n.a.	n.a.
H1.6	Naphegy térségének forgalomcsillapítása	A Naphegy térségének további forgalomcsillapítása,	n.a.	n.a.	Tanulmányterv készítettése

		illetve az átmenő forgalom kizorítása, amennyiben azt a tanulmányterv és forgalomtechnika igazolja.			2023 év első félévében tervezett
--	--	---	--	--	---

H2. Energetikai korszerűsítés, energiatakarékosság

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
H2.1	Önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése	Folytatólagos projekt. Épületek ütemezett energetikai felújítása (gépészet, nyílászárócsere, szigetelés stb.)	n.a.	n.a.	n.a.
H2.2	Társasházak energetikai korszerűsítésének önkormányzati támogatása	Folytatólagos projekt. Önkormányzati pályázati rendszer kidolgozása és működtetése a kerületi társasházak energetikai korszerűsítéséhez	n.a.	n.a.	n.a.

H3. Idegenforgalmi fejlesztések

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
H3.1	Turisztikai alkalmazások fejlesztése	Új projekt. Új alkalmazások (appok) kifejlesztése a tájékoztatás, a turizmus és helyben lakók közötti konfliktusok oldása érdekében, autómentes élménytúrák szervezése (Budavár 360 app)	20.000.000 Ft	2021-2022	Előkészítés alatt
H3.2	Közterületi okospadok, kábelezés	Wi-Fi, optikai Új projekt. Turizmus és a lakosság kiszolgálása, smart city programok, tanösvények digitális támogatása	150.000.000 Ft	2021-2023	Előkészítés alatt

H3.3	Közterületi illemhelyek fejlesztése, ivóutak kialakítása	Új projekt. A turizmus kulturált kiszolgálása érdekében több helyszínen új vizesblokk kialakítása	400.000.000 Ft	2021-2024	
H3.4	Közterületi rendezvényhelyszínek infrastrukturális fejlesztése	Új projekt. A közterületi rendezvényhelyszínek napjaink elvárásai szerinti infrastrukturális fejlesztése	n.a.	n.a.	n.a.
H3.5 új projekt: 2022.07.18.	Turistabuszok útvonaltervezése, parkolása	Új projekt. A zavaró hatású buszforgalom útvonalának racionalizálása, elhelyezésük megoldása a terület lakosaival, civil szervezeteivel, szereplőivel és a Fővárossal együttműködve	1.000.000.000 Ft	2022-2024	

H4. Szociális ellátás, egészségügy

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
H4.1	Krízisotthonok létesítése	Új projekt. Bántalmazott személyek ideiglenes elhelyezésére szolgáló otthonok létesítése	50.000.000 Ft	2021-2024	Előkészítés alatt
H4.2	Szociális bérlakás építés	Új projekt. A program saját ingatlanokon épített lakóépületekben testesülne meg, elősegítve a meglévő bérlakások mobilitását és a terület fiatalítását („fecskeház” létesítésével).	4.000.000.000 Ft	2021-2025	Előkészítés alatt
H4.3	Orvostechikai eszközök beszerzése, szakrendelő fejlesztése	Új projekt. A Budavári Önkormányzat Egészségügyi Szolgálat (Maros u. 16/b.) szakrendelő	1.500.000.000 Ft	2021-2024	Előkészítés alatt

		(eszközparkjának bővítése (CT, MR, stb.), az egészségügyi szolgáltatások bővítése, rendelők épületének fejlesztése az Egészséges Budapest Programból			
H4.4	Bölcsődei férőhelyek kialakítása	Új projekt. Több csoportszobás mini bölcsőde kialakítása	n.a.	2022-2024	Előkészítés alatt

H5. Oktatás, művelődés, sport

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
H5.1	Speciális fejlesztést igénylő gyerekeknek óvoda létesítése	Új projekt. A kerületben hiányzó, speciális fejlesztést gyűjtő óvoda létrehozása	800.000.000 Ft	2021-2025	Előkészítés alatt
H5.2	Batthyány Lajos Általános Iskola tornaterme	Új projekt. A diákok sportolási lehetőségeinek megteremtése az iskola tornateremmel történő bővítésével egészségük megőrzése érdekében	900.000.000 Ft	2021-2025	Engedélyezési tervek elkészültek
H5.3	Czakó Sport- és Szabadidőközpont fejlesztése	Új projekt. Változatosabb sportpályák és eszközök, új, multifunkciós kiszolgáló épület az egészségmegőrzés érdekében	200.000.000 Ft	2021-2023	Koncepcionális tervezés alatt

H6. Környezetvédelem, zöldfelületek, parkok fejlesztése

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
H6.1	Hulladékgyűjtés és újrahasznosítás	Új projekt. Hulladékudvar létesítése a	80.000.000 Ft	2021-2023	Előkészítés alatt

	lehetőségeinek fejlesztése	kerületben, szelektív hulladékgyűjtő edények közterületi elhelyezése, a komposztálás népszerűsítése szemléletformáló projektek (pl. iskolák közötti versenyek) kiadványok és képzések szervezése			
H6.2	Zöldfelületek fejlesztése	Folytatólagos projekt. Meglévő zöldterületeink fejlesztése (pl. Vérmező, Lisznyai-park), tabáni tanösvény felújítása, új tanösvények kialakítása (pl. madár, dendrológia), új területek bezöldítése, hőszigetek felszámolása	100.000.000 Ft/év	2021-2027	Előkészítés alatt
H6.3	Közösségi kertek kialakítása, magánkertek klímátudatos fejlesztésének támogatása	Új projekt. A közösségi kert szemléletformáló és hatékony eszköz a helyi közösség fejlesztésében, zöldfalak létesítésének elősegítésében is	2021-2022 években 20-20 millió Ft/év, 2023-2027 között 10 millió Ft/év	2021-2027	Előkészítés alatt
H6.4	Állatvédelem, élőhelyvédelem, biodiverzitás megtartása	Új projekt. Vadon élő és háziállatok védelme, a természetes élőhelyek védelme különösen a rovarokra és védett állatfajokra tekintettel, biológiai szűnyogirtás	25.000.000 Ft/év	2021-2027	Előkészítés alatt
H6.5	Villámárvizek kialakulásának megelőzése	Új projekt. Vízmegtartó zöldfelületek és vízáteresztő szilárd burkolatok kiépítésével (kombinációjával) csökkenteni a veszélyes vízmennyiséget	50.000.000 Ft/év	2021-2027	Előkészítés alatt

H6.6	Zöldkataszter folyamatos karbantartása	Folytatólagos projekt: a 2021-re elkészült zöldkataszter a kerületi önkormányzat tulajdonában és kezelésében álló faállomány és zöldfelületek felmérését tartalmazza. A zöldfelületek üzemeltetése és ütemezhető megújítása érdekében szükséges a felmérés folyamatos naprakészen tartása. Az okos város megoldásokat előnybe részesítve cél, hogy az adatokat a helyi lakosság is megismerhesse, együtt a más szereplők (pl. Fővárosi Önkormányzat) által fenntartott zöldfelületekkel, egységes módon megjelenítve	n.a.	2021-2027	Előkészítés alatt
H6.7	Közcélú zöldfelületek, faállomány ütemezett megújítása és fásítási program	Folytatólagos projekt: a kerületi zöldkataszter naprakész nyilvántartásának segítségével hosszú távon tervezhető módon kell megvalósítani a városi zöldfelületek fenntartását és ütemezett megújítását. A kataszterezés során nyomon kell követni a közterületi faállomány állapotát, a fasorok cseréjét azok előregedése előtt kell megvalósítani a kedvező	n.a.	2021-2027	Előkészítés alatt

		ökoszisztéma szolgáltatásuk fenntartása érdekében. A közterületi fák esetében a mennyiségi pótlás mellett a minőségi pótlásra is hangsúlyt kell fektetni, a kedvezőtlen városi viszonyok ellensúlyozását a fahelyek és a termőhely minőség (talajállapot, közműmentesség, sérülés elleni védelem, méret, speciális talaj-összetétel, növényi fejlődést támogató rendszerek) javításával. A fasorok esetében az egyöntetű, azonos fajtájú telepítések mellett a vegyes fajtaösszetételű, biodiverz, ezért a változásoknak, a klímahatásoknak ellenállóbb, több fajtából álló fasorok létesítése is javasolt.			
H6.8	Belvárosi zöldfelületek kialakításának támogatása	Folytatólagos projekt: udvarzöldítés, tetőkeretek, zöld erkélyek és homlokzatok kialakítását támogató pályázatok indítása a lakosság részére	n.a.	2021-2027	Előkészítés alatt
H6.9	Budai parktengely fejlesztése	Új projekt: Állami, fővárosi projekt és kerületi önkormányzati projektek - stratégiai terveknek megfelelően, ágazati tervezés és ütemezett megvalósítás 2026-ig: a Gellért-hegy, Tabán, Horváth-kert,	n.a.	2021-2026	Előkészítés alatt

		Vérmező (valamint a szomszédos kerületeket érintő Városmajor, Szilágyi Erzsébet fasor) zöldfelületeit felfűző, a Dunát a Budai-hegyvidékkel összekötő, zöldfelületekben gazdag tengely a város átszellőzésének szempontjából meghatározó elem. Emellett a parktengely rekreációs potenciálja is meghatározó. Ugyanakkor az egyes zöldterületek markánsan eltérő kiépítettséggel, használati intenzitással rendelkeznek. Az akcióterületi fejlesztés célja a parktengely elemeinek védelme, megújítása, valamint fejlesztése, a zöldfelületi elemek közötti kohézió erősítése. A kohézió erősítésének fontos pillére a lineáris elemek, a zöldfolyosók fejlesztése (pl.: Maros utcában). A parkok kialakításának, szerkezetének, funkciókínálatának igazítása a megváltozott igényekhez és környezethez. Az egyes városi parkok és kapcsolódó közcélú intézmények közötti funkcionális kapcsolatok fejlesztése.			
--	--	---	--	--	--

6.2. Nem beruházási jellegű hálózatos projektek (soft projektek)

Soft projektek

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
SP1	Képzési programok szervezése, támogatása	Új projekt. Idősek és hátrányos helyzetűek számára, valamint hiányszakmákban (pl. szociális ellátás) és környezetvédelemben	25.000.000 Ft/év	2021-2027	Előkészítés alatt
SP2	Világörökségi értékekre alapozott turizmusfejlesztés	Új projekt. A turizmus aktuális trendjeihez alkalmazkodó fejlesztési elvek kidolgozása			
SP3	Városmarketing	Folytatólagos projekt. Korszerű városmarketing eszközök kidolgozása a piaci érvényesülés javításáért			
SP4	Identitástudat növelése, közösségépítés	Folytatólagos projekt. Helyi identitást erősítő kerületi programok			
SP5	Szemléletformálás, környezettudatosság növelése	Folytatólagos projekt. Szemléletformáló programok szervezése meghatározott lakossági csoportok számára			
SP6	Önkormányzati ügyintézés feltételeinek javítása	Folytatólagos projekt. A lakosság és a helyi vállalkozások korszerű kiszolgálásának biztosítása			
SP7	Civil szervezetek számára nagyobb nyilvánosság biztosítása	Új projekt. A kerületben tevékenykedő civil szervezetek tevékenységük szélesebb körű ismertségének növelése			
SP8	Szolgálati lakás program	Új projekt. Meghatározott foglalkozási körben tevékenykedő szakemberek számára kedvezményes			

		szolgálati lakás biztosítása			
SP9	Szociális és piaci alapú bérlakás program	Új projekt. Szociális alapon rászorulóknak számára, illetve versenyképes piaci bérlakásprogram kidolgozása			
SP10	Online üzlethelyiség portál indítása	Új projekt. Vállalkozások számára üzlethelyiség ingatlanportál indítása			
SP11	Hazai startup cégek támogatási rendszerének kidolgozása, nyilvánosság biztosítása	Új projekt. Startup cégek számára kerületi kedvezményrendszer kidolgozása			
SP12	Környezettudatos kereskedelmi tevékenységek támogatása, csomagolóanyag-mentesség és/vagy visszaváltási lehetőségek támogatása	Új projekt. Környezettudatos intézkedések támogatására kerületi kedvezményrendszer kidolgozása			
SP13	Rugalmas, ösztönző és hatékony közterület-használati rendszer kidolgozása	Új projekt. A kerületi közterület-használati rendszer felülvizsgálata			
SP14	Energiahatékonysági lakáskorszerűsítési program kidolgozása	Folytatólagos projekt. Önkormányzati és magántulajdonú épületek utólagos fűtőkorszerűsítése, hőszigetelése, történeti városrészekben alkalmazható megújuló energiák innovatív megoldásai (napelem, szélkerék, geotermikus), hővédelem (klímakihelyezések csökkentésére) támogatása	300.000.000 Ft/év	2021-2027	Előkészítés alatt
SP15	Lakossági lakóközösségi zöldfelületek fejlesztését	Új projekt. Kisléptékű zöldfelület-fejlesztések támogatási			

	támogató program kidolgozása	rendszerének kidolgozása			
SP16	Kerületi kerékpárhálózat-fejlesztési koncepció kidolgozása	Folytatólagos projekt. Kerékpáros közlekedés feltételeinek javítását célzó koncepció kidolgozása a fővárosi kerékpárhálózatban			
SP17	Esélyegyenlőség és szociális biztonság fejlesztése	Folytatólagos projekt. Kerületi esélyegyenlőségi beavatkozások, HEP folyamatos felülvizsgálata			
SP18	Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése, bővítése	Folytatólagos projekt. Egészségügyi szűrőprogramok folytatása, fenntartása, új programok kialakítása			

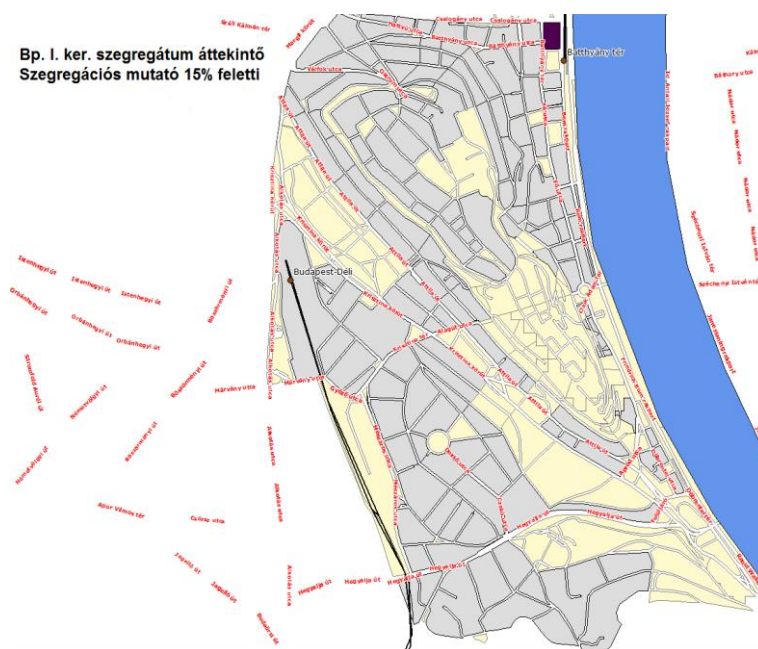
III. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

A KSH adatszolgáltatása alapján megállapítható, hogy Budapest I. kerületében nem található szegregátum, vagyis nincs olyan kerületrész, ahol a szegregációs mutató 15% feletti lenne. (29. ábra)

A kerület 2009. évi IVS-ben sem volt a Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján megnevezett olyan terület, amely megfelelt volna a tényleges szegregátum feltételeinek.

(Forrás: IVS 2009)

A korábbi IVS ugyan megjelölt egy területet (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza tömb nagyságú épülete, ahol 76 rászoruló gondozása történt), de ez az épület funkciója miatt nem tekinthető valódi szegregátumnak.

29. ábra Budapest I. kerület szegregátum áttekintő

Forrás: KSH adatszolgáltatás

Veszélyeztetettség elkerülésére vonatkozó intézkedések

Budapest I. kerület 2015. évi ITS-e a KSH adatok alapján megállapította, hogy a kerületben nincs szegregátum, így az IVS-ben szereplő Anti-szegregációs Terv elsősorban a megelőzésre koncentrált. (Forrás: ITS 2015) Legfontosabb célként a jövőbeli társadalmi leszakadás és szociális elszigetelődés megakadályozása jelent meg. A célok és tervek a kerület egészére vonatkozóan jelentek meg, így nem tettek különbséget a kerületrészek között.

A bérlakás-állomány – a kerületi teljes lakásállomány kb. 9%-a – veszélyeztetettségének megelőzésére az Önkormányzat a korábbi IVS-ben célul tűzte ki, hogy ezt az értékes, részben védettség alatt álló lakásvagyont nem értékesíti. Ezt a célt és tervet az elmúlt években az Önkormányzat megvalósította, elsősorban az építészeti értékek megóvása érdekében.

A szegregáció elkerülésében a 2009-es IVS az időskorú népességre, a szociálisan rászorulókra, a fogyatékkal élőkre, a nemzetiségekre és a hajléktalanokra koncentrált. Az azóta eltelt időszakban az Önkormányzat az egészségügyi alapellátás és a szociális ellátás intézményi infrastruktúrájának megújításával, részben a szolgáltatások bővítésével, részben pedig azok civil szervezetekkel történő fenntartásával, részben pedig a szociális támogatás kiterjesztésével hatékonyan kezelte a szegregáció megelőzését. Néhány példa a megelőző célú tervek teljesülésére:

A Maros utcai szakrendelő felújítása folyamatos, a Roham utcában pedig új fogászati rendelő jött létre. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos a kerületben. A szociális támogatások jogosultsági kritériuma megváltozott, részben a válság társadalmi következményeinek kezelése érdekében is. A civil szervezetek és a nemzetiségi önkormányzatok bevonása a kerület életébe sikeres, amely erős lokálpatriotizmussal párosul. 2012-ben TÁMOP-támogatás keretében a kismamák munkaerő-piaci integrációját segítő képzés valósult meg a kerületben.

Esélyegyenlőség biztosítása a kerületben

Budapest I. kerülete, a Budavári Önkormányzat Népjóléti Csoportjának a fő feladata a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvalósító rendszer működtetése.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Budapest I. kerület Budavári Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. (Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2019-2023)

Az önkormányzat ezzel vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, különösen az éves költségvetési koncepciót,

a gazdasági programot, a szolgáltatástervezési koncepciót, a településfejlesztési stratégiát,

a településrendezési tervet, a településszerkezeti tervet, a településfejlesztési koncepciót, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Egyúttal vállalta, hogy az Esélyegyenlőségi Program megvalósításába bevonja partneri kapcsolatrendszerét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (2019-2023) átfogó célja biztosítani a kerületben az egyenlő bánásmódot, az esélyegyenlőséget, a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést, a diszkriminációmentességet, a szegregációmentességet, valamint mindezekkel összefüggésben a

megfelelő intézkedések Önkormányzati meghozatalát és kivitelezését. Megnevezett célcsoportjai a kerületi idősek, romák, nők és gyermekek, fogyatékkal élők, szociálisan rászoruló, munkanélküliek.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. Az akadálymentesítés mind a fizikai, mind az információs (pl. intézmények honlapjának infokommunikációja) akadályok csökkentését egyaránt jelenti a kerületben.

A kerület támogatási rendszerének alappillére a Budavári Önkormányzat Képviselő testületének a szociális és gyermekjóléti pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások című 6/2015. (II. 27.) Kt. rendelete, amely az önkormányzat által nyújtott támogatásokat foglalja magába. A szociális támogatások jogosultsági kritériuma egyes ellátások szerint változó, a határérték bázisa a mindenkori öregségi nyugdíjminimum összege. „Budavár Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Felülvizsgálata (2017)” című dokumentum 2014. évi adatai alapján a kerületben élők legnagyobb számban és mértékben a következő pénzbeli és természetbeni támogatásokat vették igénybe: átmeneti segély/önkormányzati segély, aktív korúak ellátása, születési támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás és lakásfenntartási támogatás.

IV. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

IV.1 Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)

Széchenyi Terv Plusz

A 2021-es év kezdetével új Európai Uniói tervezési időszak vette kezdetét. A 2021-2027-es tervezési időszakban az Unió és hazai fejlesztési hangsúlyok megváltoztak. A Széchenyi 2020 programot követő Széchenyi Terv Plusz, Magyarország Partnerségi Megállapodásán keresztül, az Unió kohéziós politikájában lefektetett 5 szakpolitikai célkitűzés végrehajtásáért felel, melyek az alábbiak:

- 1) egy intelligensebb Európa az innováció, a digitalizálás, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén;
- 2) egy olyan, zöldebb, karbonmentes Európa, amely végrehajtja a Párizsi Megállapodást, valamint beruház a tiszta energiaforrásokra való átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembé;
- 3) egy jobban összekapcsolt Európa, amely stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal rendelkezik;
- 4) egy szociálisabb Európa, amely megvalósítja a szociális jogok európai pillérét, valamint támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést;
- 5) egy, a polgáraihoz közelebb álló Európa, amely szerte az EU-ban támogatja a helyileg irányított fejlesztési stratégiákat és fenntartható városi fejlődést.

Az ITS tervezése során a szakpolitikai célokhoz igazodva kerülnek meghatározásra a 2021-2027-es tervezési időszakra vonatkozó középtávú fejlesztési elképzelések Budapest I. kerületére.

Széchenyi Terv Plusz tematikus célkitűzései	ITS középtávú célok													Horizontális célok			
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	H1	H2	H3	H4
Egy intelligensebb Európa	++	++	++	++	++	+++	+++	+++	++	++	++	++	++	+++	+++	+++	+++
Egy zöldbb, karbonmentes Európa	++	+	+++	++	+++	+++	++	+++	+	++	+++	++	+++	+++	+++	+++	+++
Egy jobban összekapcsolt Európa	++	++	++	++	+	+++	++	+++	+	++	++	++	+++	+++	+++	+++	+++
Egy szociálisabb Európa	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+	+++	++	++	++	++	+++	+++	+++	+++	+++
Egy, a polgáraihoz közelebb álló Európa	+++	+++	+++	+++	+++	+++	++	+++	++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++

5. táblázat: A Széchenyi Terv Plusz tematikus célok és az ITS középtávú célok kapcsolata *Forrás: saját szerkesztés*

+++ - erős kapcsolat

++ - közepes kapcsolat

+ - gyenge kapcsolat

Fejlesztési típusú tervekhez való illeszkedés

Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (OFTK) hazánk társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében. Az OFTK egy hosszútávú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, időtávja 2030-ig szól. A Konceptió a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg. Az alábbiakban ezeket vetettük össze a kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiájának céljaival. A Konceptió megfogalmaz területpolitikai irányokat is, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, melyekkel összhangban vannak a kerületi ITS specifikus céljai.

OFTK prioritásai	ITS stratégiai célok
Patrióta gazdaság, kis-és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	S7, S9
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	S7, S9
Útban az erőforrás-és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé	S4,S7, H2
Népesedési és közösségi fordulat	S1
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	S5, S6, S8, S9

OFTK specifikus céljai	ITS stratégiai célok
Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság	S7, S9
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség-és sportgazdaság	S3, , S8, S10
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	-
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	S9
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció	S2
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	S1, S2
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	,S5, S6, S7,S8, S9, H1, H2, H4

Az ország makro-regionális szerepének erősítése	S9
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	S5
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	-
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	-
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	-
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	-

A Nemzeti Fejlesztés 2030 –Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. Pest megye az ország egyik legnépesebb és legnagyobb gazdasági teljesítményű megyéje. A Konceptió az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Pest megyére vonatkozóan:

- gazdaság dinamizálása, befektetés-ösztönzés, innováció és versenyképesség javítása, KKV szektor támogatása
- társadalmi megújulás, közösség és bizalom erősítése, családi értékek előtérbe helyezése, a lakosság egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi-és tartalmi megújítása, területi és társadalmi kohézió, esélyegyenlőség javítása
- térszerkezet fejlesztése, metropolisz térség, belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében, vonzó, kiemelkedő környezeti feltételek és életminőséget biztosító tér kialakítása.

Összességében megállapítható, hogy a kerületi ITS célrendszere és beavatkozási területei, prioritásai összhangban vannak az OFTK-ban rögzített prioritásokkal és fejlesztési irányokkal.

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió

Budapest Főváros Önkormányzatának megbízására 2013 áprilisban készült el a főváros hosszú távú fejlesztési céljait meghatározó tervdokumentum, amely a 2030-ig terjedő időszakra vonatkozik. A főváros kiemelt szerepét emeli ki az országon belül, illetve stratégiai helyzetét a geopolitikai térben. A Budapestre váró legfontosabb kihívásokat 4 pontban foglalja össze és az ezekre adandó válaszokat is meghatározza.

1. Új térségi kihívások: a legfontosabb Budapest versenyképességének és szerepkörének erősítése az európai térben
2. Új környezeti kihívások: a klímaváltozás negatív hatással bír a munkaképes lakosság teljesítőképességére, ezért negatív gazdasági vonzattal bír, illetve az életminőség romlását okozza
3. Új gazdasági kihívások: a fejlesztési forráskészlet égető hiánya tartósan veszélyezteti a főváros gazdaságának épségét

4. Új társadalmi kihívások: az alacsony foglalkoztatottság a város működésére nézve is problémákat vet fel

A Városfejlesztési Konceptió szemléleti alapvetése, hogy a főváros népességmegtartó erejét növelje, ugyanis a népességszám csökkenése a prosperitás ellen dolgozik. Ennek 3 fontos eleme határozható meg. Az első az élhetőség, amelynek környezeti, gazdasági, illetve társadalmi szempontjai vannak. A második szempont a fenntarthatóság, amelynek legfontosabb eleme a hatékonyabb erőforrás-felhasználás szorgalmazása a pazarlással szemben. A harmadik szempont az esélyegyenlőség, amely a város és környezetének használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségekhez és a humán szolgáltatásokhoz való hozzáférést kívánja elérni, szociális helyzetétől függetlenül. A Városfejlesztési Konceptió a fenti kihívásokra reagálva, a szemléleti alapvetések mentén 4 átfogó célt határoz meg, ezen túl 17 célt. Az alábbiakban ezeket vetjük össze az ITS célrendszerével.

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió átfogó céljai	ITS stratégiai célok
Budapest az európai városhálózat erős tagja	S2, S6, S7, S8, S9, S10, S11, S12, S13, H1, H2, H3
Érték- és tudásalapú, fenntartható gazdaság	S1, S6, S7, S9, S11, S12, H1, H2, H3
Harmonikus, sokszínű városi környezet	S1, S3, S6, S11, S12, S13, H1, H2, H3
Javuló életminőség, harmonikus együttélés	S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8, S10, S11, S12, S13, H1, H2, H3

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió céljai	ITS stratégiai célok
1. Kezdeményező városfejlesztés	H1
2. Partnerség – a jövő közös tervezése a térségben és országosan	H1
3. Egységes Budapest	H1
4. Budapest nemzetközi és európai szerepkörének erősítése	S5, S6, S8, S9, S10, S11, S12, S13
5. Egészséges környezeti feltételek megteremtése	S3, S4, S5, S8, H2
6. Klímavédelem és hatékony energiafelhasználás	S3, S4, S5, S7, H2
7. Egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése	S5, S6, S7, S11, S13, H1, H4
8. A Dunával együtt élő város	S13
9. Hatékony és kiegyensúlyozott városszerkezet – kompakt város	S5

10. A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei	-
11. Intelligens mobilitás	S7, H3
12. Tudás-, készség-és zöldalapú gazdaságfejlesztés	S6, S9
13. Önfenntartó városgazdálkodási rendszer	S6, S8, S9
14. A kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése	S2, H1, H4
15. Humán szolgáltatások optimalizálása	S1, S3, S4
16. Igényekhez igazodó, rugalmas lakásstruktúra megteremtése	S4
17. Befogadó, támogató és aktív társadalom	S2

A Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió stratégiai céljait, illetve céljait is képviseli, tartalmazza az I. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

Otthon Budapesten - Integrált Településfejlesztési Stratégia 2027

Budapest a 2021-2027-es időszakra új ITS-t készítettett. Az ITS célrendszere a 2020-as ITS-hez képest nagyobb hangsúlyt fektet a klímataudatosságra (zöld gondolkodásra), a lakosság szociális helyzetének javítására, az egészséges életkörülmények kialakítására és az együttműködések kezdeményezésére.

ÁTFOGÓ CÉL	ÉLHETŐ BUDAPESTET MINDENKINEK!		
STATÉGIAI TEMATIKUS CÉLOK	ESÉLYTEREMTŐ BUDAPEST Elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása.	ZÖLD BUDAPEST Élhető és egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímataudatos város	NYITOTT BUDAPEST Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.
OPERATÍV CÉLOK	I.A Megfizethető és jó minőségű lakhatás feltételeinek bővítése	II.A Kis távolságok városa	III.A Együttműködésen alapuló városfejlesztés
	I.B Egészségmegőrzés feltételeinek javítása	II.B Fenntartható közlekedés fejlesztése	III.B Kommunikáció és városmarketing megújítása
	I.C Minőségi szociális szolgáltatások biztosítása	II.C Egészséges utcák és városi terek	III.C Ügyfélközpontú városi szolgáltatásfejlesztés
	I.D A szegénység és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése	II.D Természeti értékek megőrzése, zöldfelületek fejlesztése	III.D Korszerű adatgazdálkodás és digitális átállás gyorsítása
	I.E A közterek és szolgáltatások akadálymentes és biztonságos használata	II.E Energiahatékonyság növelése, klímavédelem	III.E Innováció és szervezettefejlesztés a fővárosi szolgáltatásokban
	I.F Befogadó és együttműködő budapesti közösség építése	II.F Fenntartható városüzemeltetés	III.F Fenntartható turizmus, megújuló kulturális és rekreációs szolgáltatások
ALAPELVEK	SZOLGÁLTATÁS-FÓKUSZÚ ÉS EMBERLÉPTÉKŰ FEJLESZTÉSEK!		
	EGYMÁST ERŐSÍTŐ, AZ ITT ÉLŐK SZÁMÁRA HASZNOS FEJLESZTÉSEK!		
	RUGALMAS, A TANULSÁGOK KIÉRTÉKELÉSÉRE ALAPOZÓ FEJLESZTÉSEK!		

Budapest ITS 2027 stratégiai tematikus célok	Bp. I. kerület ITS stratégiai célok
Esélyteremtő Budapest: Elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása	S3, S4
Zöld Budapest: Élhető és egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város	S3, S5, S7, S10, H1, H2, H4
Nyitott Budapest: Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció	H1

A Budapest 2027 ITS átfogó céljait is képviseli, tartalmazza az I. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia.

I. kerület Kerületfejlesztési Konceptiója

Az új Kerületfejlesztési Konceptió 2021-ben készült el, amely új, emberközpontú megközelítésben határozza meg az elkövetkező 10-15 év fejlesztési irányait. A jövőkép és a célrendszer a lakosság, a civil szervezetek és vállalkozások igényeinek feltérképezésén alapszik és a kerület imázsának javítását, az élhetőbb környezet kialakítását fogalmazza meg. A Konceptió alapküldetése a társadalmi jólét biztosítása a kerület valamennyi lakójának, társadalmi-gazdasági szereplőjének, az erőforrások hatékonyabb kihasználásával, a természeti és épített környezet állapotának minőségi javításával, megőrzésével. A Konceptió hangsúlyt fektet a klímaváltozás kihívásainak hatékonyabb kezelésére, a hatások mérséklésére, a digitalizáció elterjedésének elősegítésére.

A Kerületfejlesztési Konceptió céljai	ITS stratégiai célok
Lakossági igényekhez alkalmazkodó, fenntartható kerületi szolgáltatások kialakítása	S1, S3, S4
Befogadó társadalmi környezet, erős helyi identitás és közösségi kezdeményezések támogatása	S2
A kerületi szabadidős és sporttevékenységek feltételeinek javítása	S3
Lakhatási feltételek javítása	S4
A kerület jövőbeli funkcionális központjának kijelölése és a távlati fejlesztések meghatározása	S5
A kerület adottságait kiaknázó turisztikai fejlesztések megvalósulásának támogatása	S6

Fenntartható, tudatos, XXI. századi igényeket kielégítő közlekedésfejlesztés	S7
Gyógyturisztikai fejlesztések	S8
Vállalkozásbarát gazdasági környezet megteremtése	S9
Kerületi zöldfelületi rendszer fejlesztése	S10
Élő Várnegyed: A Várnegyed kulturális szerepkörének és épületállományának fejlesztése	S11
A Déli Pályaudvar és környezetének komplex fejlesztése	S12
A Duna-part komplex fejlesztése	S13

A Kerületfejlesztési Konceptió céljaihoz az ITS stratégiai céljai megfelelően illeszkednek.

Rendezési típusú tervekhez való illeszkedés

Országos Területrendezési Terv (OTrT)

Az Országgyűlés által elfogadott, Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény második része az új OTrT. A törvény új korszakot nyit: az eddig három külön törvényben szabályozott országos és a két kiemelt térségre vonatkozó területrendezési tervek – az OTrT (2003. évi XXVI. törvény), a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv (2005. évi LXIV. törvény), Balaton-törvény (2000. évi CXII. törvény) – egy jogszabályban összefoglalva találhatóak. A törvény „*az ország kiegyensúlyozottabb területi fejlődése, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi irányítása, az okserű és takarékos területhasználat, valamint a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság megőrzése érdekében*”, a Nemzeti Fejlesztés 2020 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió által meghatározott területhasználati elvekkel összhangban készült.

Budapest Főváros Településszerkezeti Terve

Az I. kerület területére vonatkozó településszerkezeti terv, a Fővárosi Közgyűlés 50/2015.(I.28.) Főv. Kgy. határozatával elfogadott Budapest főváros településszerkezeti terve. A tervet eseti módosításokkal 2017-ben és 2021-ben módosították. Budapest új településszerkezeti terve a főváros teljes közigazgatási területére, a hosszútávra szóló terv, 10 évet meghaladó időtávlatra készült. Az Étv. 2. § alapján a településszerkezeti terv „a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosító, a település szerkezetét, a területfelhasználást és a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezését meghatározó terv”. Budapest új településszerkezeti terve (a rendezési szabályzattal együtt) –mint felsőbbrendű jogszabály –adja meg a keretet, amelyben az ITS készült, ezáltal teljes körűen illeszkedik ahhoz.

Egyéb Nemzeti fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024

Az Országgyűlés által a 18/2013. (III. 28.) határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia kiinduló legfőbb célkitűzése a természeti erőforrások túlzott felhasználásának csökkentését elősegítő intézkedések elterjesztése. Kijelöli azokat a fenntarthatósági prioritásokat, amelyeket Magyarországnak a nemzetközi együttműködések keretében követnie érdemes. A Keretstratégia kiemeli a települési szintű feladatok hangsúlyosságát. Általános elvként rögzíti a környezettudatosság növelését, a megújuló energiaforrások alkalmazását, a kritikus állapotban lévő erőforrások felhasználásának korlátozását. Budapest I. kerület ITS a Keretstratégia alábbi céljaihoz illeszkedik:

A Keretstratégia célrendszere	ITS stratégiai célok
Emberi erőforrások: cél a népességben stabil, egészséges, a kor kihívásainak megfelelő készségekkel és tudással rendelkező emberek alkotta, a kirekesztettséget fokozatosan csökkentő társadalom.	S2
Társadalmi erőforrások: A fenntarthatóságot támogató kultúra kialakítása, pozitív értékek, erkölcsi normák, attitűdök erősítése	S2
<u>Természeti erőforrások:</u> Környezeti eltartóképesség érvényesítése	S5, S6, S7, S8, H2, H4
<u>Gazdasági (fizikai) erőforrások:</u> cél a fizikai tőke szelektív gyarapítása, a közösségi tőkejavak amortizációjának pótlása. Kiemelt feladat a vállalkozói réteg megerősítése, a hazai tőkebefektetések fokozatos növelése, külföldi kitettség csökkentése. Fontos a lokalizáció és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kihasználása közötti ésszerű arány megteremtése, a helyi gazdasági kapcsolatok erősítése	S6, S8, S9

Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (2018-2030)

Az Országgyűlés a 23/2018. (X. 31.) határozatával fogadta el a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát a 2018-2030-ig terjedő időszakra és 2050-ig kitekintve. A második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia tartalmazza az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben elfogadott Párizsi Megállapodásban foglalt célkitűzései és prioritásai szerint átdolgozott szöveget. A Stratégia célul tűzi ki a biológiai sokféleség csökkenése, az áradások és aszályok súlyosbodása, a termőföld pusztulása, a vizek és a levegő szennyeződése, az idegenhonos inváziós fajok és kártevők terjedése, a környezeti okokra visszavezethető megbetegedések gyarapodása által okozott hatások mérséklésére kidolgozott hatékony

intézkedéscsomag megvalósítását. A Stratégia cél- és eszközrendszere lehetővé teszi az EU és hazai pénzügyi források éghajlatvédelmi célokra fókuszáló felhasználását és nyomon követését. A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia magába foglalja a Hazai Dekarbonizációs Tervet, a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégiát és a „Partnerség az éghajlatért” Szemléletformálási Tervet.

Budapest I. kerület ITS a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia alábbi specifikus céljaihoz illeszkedik:

A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia specifikus céljai	ITS stratégiai célok
Dekarbonizáció	S4, S7, H2
Az éghajlati sérülékenység területi vizsgálatának térinformatikai megalapozása	S7, H2, H3
Alkalmazkodás és felkészülés	H2, H3
Éghajlati partnerség biztosítása	H2, H3

Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.

A Kormány 2011-ben készítette az első Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiát az Európai Unió tagállamainak közös keretstratégiájába illeszkedően. A Stratégia 2014-ben került felülvizsgálatra, amelyet a Kormány az 1603/2014. (XI. 4.) számú határozattal fogadott el. Fő feleadata a szegénységet illető társadalmi problémák kiváltó okainak, szerkezeti összefüggéseinek feltárása a leszakadó országrészekben, kiemelten a roma lakosságra és a gyermekszegénységre fókuszálva. Hosszú távú cél a társadalmi-gazdasági javakhoz való hozzáférés esélyének javítása és a társadalmi összetartozás erősítése. További cél a gazdaságélénkítéshez, a munkaalapú társadalom értékeinek gyakorlatba való átvezetésével a foglalkoztatottság számottevő bővítéséhez, a szegénység csökkentéséhez, a szociális biztonság megerősítéséhez való hozzájárulás.

Budapest I. kerület ITS a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia alábbi specifikus céljaihoz illeszkedik:

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia II. célrendszere	ITS stratégiai célok
A szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők arányának csökkentése, különös tekintettel a roma népességre.	S2
A szegénység, szociális kizáródás újratemelődéseinek megakadályozása.	S2
A társadalmi-gazdasági javakhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés javítása, a társadalmi összetartozás erősítése.	S2, H1

Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia 2014-2030

A Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégiát a Kormány az 1486/2014. (VIII. 28.) számú határozattal fogadta el, amely dokumentum a közlekedési ágazat közép-, hosszú és nagytávú céljait határozza meg, a közlekedéssel összefüggő gazdasági, társadalmi, környezeti és területhasználati folyamatok tervezhetőségének biztosítása érdekében.

Budapest I. kerület ITS a Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia alábbi céljaihoz illeszkedik:

A Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia célkitűzései	ITS stratégiai célok
Környezetre gyakorolt hatások javulása	S7
Egészség és vagyonbiztonság javulása	S3, S7, S10
Gazdasági növekedés elősegítése	S5, S6, S7, S8, S9
Foglalkoztatás javulása	S6, S8, S9
Lakosság jólétének javulása	S2, S3, S4, S10
Területi egyenlőtlenségek mérséklése	S2, S5
Társadalmi igazságosság, méltányosság javulása	S2, S4, S5
Nemzetközi kapcsolatok erősítése	S6, S8, S9
Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása	S7
Szállítási szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának növelése	S7

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 2019-2023

A kerület a Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2018-ban készítette el, amely rögzíti az esélyegyenlőség érdekében ellátandó szükséges feladatokat. A program célja az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség követelményeinek, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvének, a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség megteremtése, valamint a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén feltárt problémák kezelése.

A Program fókusz célcsoportjai a mélyszegénységben élők és a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok közül. Az Önkormányzat a problémák beazonosításával és a fejlesztési lehetőségek meghatározásával, valamint a helyi partnerek, a lakossági önszerveződések, a civil szervezetek és a for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalásával olyan intézkedések kerültek meghatározásra, melyek segítségével a célcsoportok egyes tagjai a saját környezetükben az oktatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, valamint a közlekedés és a kommunikáció területén lehetőségekhez jussanak.

Budapest I. kerület ITS a HEP alábbi céljaihoz illeszkedik:

HEP intézkedési tervében megfogalmazott célok	ITS stratégiai célok
A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége	S2, H1
A gyermekek esélyegyenlősége	S2, H1
A nők esélyegyenlősége	S2, H1
Az idősek esélyegyenlősége	S2, H1
A fogyatékkal élők esélyegyenlősége	S2, H1

Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP)

A 143/2021. (IV.22.) sz. ÖK határozattal elfogadott Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) két fő részből: Energia Akciótervből és Klíma Akciótervből áll. Az Energia Akcióterv az alábbi főbb területekkel foglalkozik:

- épületállomány
- áramellátás- és fogyasztás
- földgázellátás- és fogyasztás
- távhő-ellátás
- közlekedés
- megvalósult intézkedések
- kerület energiafogyasztása és CO₂-kibocsátásának alakulása
- mitigációs javaslatok

A Klíma Akcióterv az alábbi főbb területekkel foglalkozik:

- helyzetelemzés/sérülékenység vizsgálat
- stratégiai kapcsolódási pontok
- adaptációs intézkedésjavaslatok

Budapest I. kerület ITS a SECAP intézkedéseihez alábbi módon illeszkedik:

SECAP intézkedései	ITS stratégiai célok
Önkormányzati energiagazdálkodási adatbázis létrehozása	S1, H2, H3, H4
Energiahatékonysági beruházások önkormányzati épületeknél	S4, H2, H4
Megújuló energiaforrások használata önkormányzati épületeknél	S4, H2
Közüvilágítás korszerűsítése	H2, H4
Önkormányzati dolgozók energiatakarékossági szemléletformálása	H2

Zöld közbeszerzés	H2
Lakossági energiahatékonysági beruházások	H2 H4
Lakossági megújuló energiás beruházások	H2 H4
Lakossági energetikai beruházásokat segítő javaslatok	H2
Lakossági szemléletformálás, tájékoztatás - energiatakarékosság	H2
Ökokörök alapítása	H2
Megújuló energiaforrások hasznosítása a szolgáltató és ipari szektorban	H2
Korszerűsítések, technológiafejlesztés, energiahatékonyság az ipari és szolgáltató szektorban	H2
Energiatudatos üzemeltetés, szemléletformáló kampányok	H2
Kevésbé környezetszennyező/hatékony járművek a magáncélú és kereskedelmi szállításban	S7, H2
Elektromos önkormányzati flotta és elektromos buszok	S7, H2
A városi tömegközlekedés és vasúti infrastruktúra fejlesztése – modális váltás tömegközlekedésre	S7, H2
Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése – modális váltás kerékpározásra és egyéb mikromobilitási eszközökre	S7
Környezettudatos vezetés	S7, H2
Forgalomkorlátozások	S7, H2
Geotermikus energia hasznosítása a távhő-ellátásban	H2
Vízenergia hasznosítása a Dunán	H2
Zöldtetők és zöldhomlokzatok kialakítása	S5, H2
Zöldterületek és szabad terek felújítása közösségi tervezéssel	S3, S10
Egységes fa- és zöldfelületi kataszter létrehozása	H2
Városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	S3, S10

Közösségi kertek és zsebparkok létrehozása	H1, H2
Az önkormányzat felkészül az extrém időjárási körülményekre	H1, H2
Csapadékvíz gazdálkodás fejlesztése	H2
Alkalmazkodás a hőhullámokhoz	H2
Nagyforgalmú és kitett szabad terek és épületek árnyékolása	H2
Adaptációs megoldások előtérbe helyezése a tervezett beruházások végleges terveinek megalkotása során	H2
Adaptációs szemléletformáló és tudatosító programok megvalósítása	H2

IV.2 Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)

Jelen fejezet célja, hogy a stratégiai célkijelölés belső összefüggéseit vizsgálja. Az alábbi táblázat azt mutatja be, hogy a stratégiai fejezetben meghatározott célok mely -a helyzetértékelésben feltárt - problémák megoldására fókuszálnak.

Helyzetértékelésben feltárt problémák (SWOT-Gyengeségek)	ITS célrendszeréhez illeszkedés
Társadalom, humáninfrastruktúra - Az idősödés folyamatának kibontakozása és előrehaladott szintje a helyi lakosság körében; - A budapesti átlaghoz képest nagyobb arányú a népességfogyás mértéke.	S1, S2, S3, S4, H1
Gazdaság - A Kerület gazdasági szerkezetét mikroállalkozások határozzák meg, amelyek jobban kitettek a makrogazdasági környezet változásainak; - A Várnegyedben a lakosságot kiszolgáló kiskereskedelmi és szolgáltatási ellátottság (pl. kisbolt, posta) hiányos; - A turizmus egyes kerületszervekre koncentrálódik, míg más turisztikailag / építészeti értékű területek (pl. Kapisztrán tér) kimaradnak a főbb turisztikai útvonalakból; - Külföldi gazdasági társaságok jelenléte elmarad mind az országos, mint pedig a budapesti átlagtól;	S5, S6, S7, S8, S9

• Sűrű beépítettség, a befektetők számára rendelkezésre álló üres telkek száma elenyésző; • Régi, részben elavult, felújításra szoruló épületállomány, az összkomfortos lakóingatlanok aránya (66%) elmarad a budapesti átlagtól; • A barlang és pincerendszer kihasználatlansága;	
Táj- és természetvédelem, zöldfelületi rendszer • Zajterhelt főútvonalak, csomópontok, jelentős átmenő forgalom; • Közlekedési eredetű és fűtésből származó levegőszennyezettség; • Lökésszerű turisztikai terhelés; • Javítandó minőségű zöldfelület fenntartás;	S3, S5, S10
Településhálózat, fejlesztési- és rendezési környezet, épített környezet • Funkcionális konfliktus: a forgalmas turisztikai helyeken levő lakóterületek turisztikai terhelése, lakó és turisztikai területek zavartalan használatot okozó keveredése; • A lakófunkció visszaszorulása; • Funkcióhiányos kerületek (Budai Várnegyed) • Jelentős számú alulhasznosított, sok esetben üresen álló ingatlan (ingatlanspekuláció miatt, Várnegyed) • Elégtelenek a városi terek revitalizációját célzó intézkedések (pl. Kapisztrán tér, Szilágyi Dezső tér, Fő utca, stb.) • Kevesek, illetve nem hatékonyak a számos üres telek hasznosítását ösztönző intézkedések • Feltáratlan a Budai Várnegyed pincerendszere, hiányoznak annak hasznosítására vonatkozó elképzelések • A bérlakások alacsony száma, az ebből is fakadó lakásgazdálkodási nehézségek • Kevesek a vári lakóterületek és a turizmus nem optimális ellátását javító intézkedések • Kevés az erőfeszítés információs súlyú területek (pl. mint a Clark Adám tér) kialakítására • Hiányoznak vonzó tematikus utcák (pl. Várfokegy utca kulturális funkciókkal) alacsony számának, illetve hiányának megszüntetésére • A kerületi koncepcióba foglalt főbb célkitűzésekből nem valósult meg, felülvizsgálatra szoruló akcióterületek és fejlesztési célkitűzések; • Az új területfelhasználási rendszerből adódó fejlesztési lehetőségek (TSZT és FRSZ 2015), a beépítési sűrűség kerületi szintre történő mérlegelés nélküli leképezése és használata jelentős túlépítést eredményezhet; • A jelentős fejlesztési potenciállal rendelkező, értékes építészeti karakterrel rendelkező területeken eltérő karakterű fejlesztések megjelenése;	S5, S11
Közművek • csapadékvíz, felszíni vízelvezetések hiányosságai;	H2

- a távhőrendszer szigetüzeme csökkenti a távhőszolgáltatás versenyképességét; - a villamosenergia elosztóhálózat tartóoszlopaire szerelt lámpafejekkel megoldott közvilágítású területek közvilágításának energetikai, mennyiségi és minőségi hiányosságai;	
Közlekedés - Főútvonalakon megjelenő nagy gépjárműforgalom; - Nem teljesen akadálymentes közösségi és gyalogos közlekedés; - Megfelelő gyalogos tájékoztató rendszer hiánya; - Nem kerékpárosbarát közúthálózat; - Hiányos kerékpárforgalmi főhálózat; - Kevés a követelményeknek megfelelő kerékpártároló; - Gépjárműközpontú infrastruktúrafejlesztés; - Telített parkolási rendszer;	S7

V. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Az egyes kockázatok bekövetkezésük valószínűsége alapján három kategóriába sorolhatók: alacsony, közepes és magas kockázattal rendelkezők. Feltüntetésre kerültek a lehetséges megelőzési, illetve kezelési javaslatok is, azonban az ITS-ben megnevezett projektek megvalósítása előtt a kockázatok feltérképezése – kockázatkezelési terv készítése – valamennyi projekt esetében szükséges, hogy a kockázatok lehetőségét minimalizálni lehessen, és ne akadályozza a stratégiai célok megvalósulását.

A stratégia megvalósításának kockázatait az alábbi táblázatban mutatjuk meg.

Kockázat típusa	Kockázatok azonosítása	Kockázatok értékelése	Kockázatok kezelése	Bekövetkezési valószínűség	Bekövetkezés hatása
Intézményi kockázat	Humán erőforrás minősége	A stratégia megvalósítása sikertelen	Tapasztalt munkatársak és hatékony, együttműködő menedzsment szervezet felállítása	alacsony	közepes
	Menedzsment szervezet minősége	Menedzsment szervezt hatékonysága alacsony	Menedzsment szervezet megerősítése (HR)	alacsony	közepes
	Tulajdonviszonyok helyzete	Potenciális fejlesztő és az ingatlantulajdonos	Ingatlanviszonyok rendezése a projekt	alacsony	közepes

		nem egy személy/szervezet	előkészítése során – együttműködések, bérleti konstrukciók kidolgozása		
	Projektelemek előkészítettsége nem megfelelő szintű	Egymásra épülő projektek egymás megvalósulását veszélyeztetik	Előkészítő munkák helyes menedzselése	alacsony	magas
	Fővárosi és állami szintű kapcsolatok minősége	Fővárosi és állami partnerek bevonása nem kellő szintű, mélységű	Együttműködések kialakítása a Fővárossal, szomszédos kerületekkel, településekkel és állami szereplőkkel	közepes	magas
Társadalmi kockázat	Társadalmi elégedetlenség a fejlesztések következtében	A lakosság a fejlesztésekkel elégedetlen	Egyeztetése lefolytatása a fejlesztések megkezdése előtt	alacsony	közepes
Kivitelezési kockázat	Időbeli csúszás áll be a projekt megvalósítása során	Műszaki-tervezési munkák időbeli csúszása miatt a projekt nem valósult meg vagy késik	Ütemezés gondos tervezése, operatív menedzsment szervezet megerősítése	közepes	magas
	Kivitelezési munkák okozta elégedetlenség	Kivitelezési munkák során fellépő kellemetlen/nem kívánt intézkedések a lakosság számára	Lakossági tájékoztatás megtartása a kivitelezés megkezdése előtt	alacsony	alacsony
Pénzügyi, gazdasági kockázat	Pályázati források lehívhatóságának nehézségei	Budapesti kerületek számára kevés forrás áll rendelkezésre, nagy versenyhelyzet áll	Pályázati dokumentáció elkészítése szakértelemmel rendelkező menedzsment szervezet által	magas	magas

		elő a kerületek között			
	Önkormányzati források rendelkezésre állása	Az önkormányzat nem tudja a szükséges önerőt, előleget biztosítani a fejlesztéshez	Megfelelő pénzügyi előkészítés szükségessége	magas	magas
	Külső források (befektetők, hitelek) elmaradása	A fejlesztések megvalósulása a szükséges források bevonása befektetői érdeklődés és/vagy hitelfelvételi lehetőség hiánya miatt megghiúsul	Projekt előkészítése során a befektetői körök felmérése, hitelfelvételi lehetőségek megvizsgálása	közepes	magas
Jogi kockázatok	Szabályozási környezet változásai	Jogszabályi feltételek megváltozása miatt a projekt megvalósítása veszélybe kerül	Jogi környezet folyamatos figyelése, helyi szintű jogszabályok szükséges módosítása	alacsony	közepes
	(Köz)beszerzési eljárások sikertelensége	A sikertelen beszerzési eljárások időben kitolhatják vagy veszélybe sodorhatják a fejlesztés megvalósulását	(Köz)beszerzési eljárások megfelelő szakmai előkészítése	közepes	közepes

VI. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

VI.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A fejezet azon önkormányzati tevékenységeket foglalja össze, amelyek segíthetik, támogathatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A település biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valamint szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak. Az alábbiakban a lehetséges tevékenységeket promóció, szabályozó, gazdasági partnerség, társadalmi partnerség és hatékonyságnövelés csoportosításban mutatjuk be.

Városmarketing

A város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a Törökbálint által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja.

Szabályozó tevékenységek, eszközök

A megalapozó vizsgálatban bemutatásra kerül az önkormányzat gazdálkodása, ezen belül döntési jogkörénél fogva kialakítja:

- Az önkormányzat településfejlesztési tevékenységét és intézményrendszerét
- Gazdaságfejlesztési tevékenységét
- Foglalkoztatáspolitikát
- Lakás- és helyiséggazdálkodást
- Intézményfenntartást
- Energiagazdálkodást

A helyzetelemzésben leírt tevékenységeket, mechanizmusokat az önkormányzat koordinációs és marketing tevékenysége egészíti ki, amely a következő évek nem beruházási jellegű, de hangsúlyos területfejlesztési tevékenysége lesz.

Emellett, a településfejlesztési döntések megvalósítását az alábbi intézményrendszerek biztosítják, segítik:

- Az önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása területek kivásárlásakor
- Az önkormányzat állami vagy állami vállalatok tulajdonában nem használt területek ingyenes átvétele a városfejlesztési célok megvalósítására
- Helyi adó- illetékkedvezmények
- Helyi vállalkozások támogatása

Gazdasági partnerség eszközei

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a településfejlesztési akcióterületeken tervezett beruházások végrehajtása a közsféra és a magánsféra együttműködésében. A köz- és a magánsféra együttműködésének formájára nincs kötelező, meghatározott szabály. A projekt nagyságától, komplexitásától és sajátosságaitól függően különböző szintjei valósulhatnak meg:

- informális, szerződéses szabályozás nélküli („kézfogásos”)
- hosszú távú „stratégiai szövetség”, szerződés helyett szándéknyilatkozat
- településrendezési szerződés – közfeladatok átvállalása a fejlesztésben érdekelt szereplők által a folyamat gyorsítása érdekében
- projektársaság – a harmonizált, gördülékeny folyamat érdekében
- közös fejlesztési társaság alapítása, az együttműködés intézményesítése, tulajdoni és gazdasági érdekek egyesítésével

Az első kettő jogi kötöttséget, kapcsolatot nem jelent, így azokra az ITS nem tér ki.

Településfejlesztési Megállapodás/Településrendezési Szerződés

A településrendezési szerződés lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik, a beruházó és az önkormányzat között olyan szerződés köttessen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír.

A településrendezési szerződés fogalmát 1997. évi LXXVIII. törvényt (Építési törvény vagy Étv.) módosító 2006. évi I. törvény vezette be. A jogintézmény 2006. május 1-től alkalmazható. Közvetlen előzménye az ún. hatósági szerződés volt. Ezt a hatósági eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól. szóló 2004. évi CXL. törvény vezetett be azzal a jogalkotói szándékkal, hogy megteremtse a hatósági eljárásokban az ügyfél és a hatósági alá-, és fölérendeltségi kapcsolat helyett egy mellérendeltségen alapuló, polgári jogi jogviszonyokhoz hasonló ügyvitel lehetőségét.

A településrendezési szerződés lényege, hogy az önkormányzatok szabályozási tevékenységében a magántőke olyan módon vállal részt, hogy a településrendezés közhatalmi, önkormányzati feladatait részben a beruházni, fejleszteni szándékozó befektetők végzik el az Építési törvényben foglalt feltételek szerint. Ilyen módon az egyébként az önkormányzatokat – és egyébként az önkormányzati költségvetést – terhelő településrendezési feladatok előkészítését nem az önkormányzat, hanem az egyes érdekelt résztvevők végzik el.

A hatósági szerződésektől abban különbözik a településrendezési szerződés, hogy a településrendezési szerződés nem az ügyfelek jogait és kötelezettségeit közvetlenül szabályozó, hanem a hatósági ügy megindulását megelőző helyi jogszabályi környezet megteremtésére irányul. Erre tekintettel a településrendezési szerződés feltételei tágak, a jogszabály a szerződés feltételeit, tartalmát rendkívül megengedően szabályozza.

A szerződés alapját a cél megvalósítója által készített tanulmányterv képezi. Az önkormányzat a szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a cél megvalósítójának kezdeményezésére az általa készített tanulmányterv alapján a szükséges településrendezési eljárást a szerződésben megállapított határidőn belül megindítja. A szerződésben kikötött, illetőleg vállalt kötelezettségek, és a megvalósuló településrendezési cél között közvetlen összefüggésnek kell lennie.

Az egyes magánterület fejlesztések esetén szerződéses garanciákra van szükség a fejlesztéshez kapcsolódó, szükséges infrastruktúra-, illetve intézményfejlesztésekkel kapcsolatban. Rögzítendő, hogy

mit vállal, finanszíroz a terület fejlesztője, tulajdonosa és mit az Önkormányzat, aki legtöbbször a kapcsolódó infrastruktúra tulajdonosa, üzemeltetője lesz majd.

Megfelelően kidolgozható a jogok és kötelezettségek rendszere beleértve a finanszírozás szabályrendszerét is.

Projektársaság

Egy cél megvalósítására, ahol szoros koordinációra és együttműködésre van szükség, javasolt projektársaságot létrehozni a beruházást megvalósító – praktikusán a településrendezési szerződést megkötő – felek között.

A projektársaság feladata a fejlesztési programban szerepelő infrastrukturális projektelemek megvalósításának koordinálása, lebonyolítása. Hatáskörébe tartozik az infrastrukturális fejlesztési program kommunikálása, megismertetése az érintettekkel (befektetők, lakosság, közműszolgáltatók stb.), a fejlesztési program monitoringja és rendszeres tájékoztatás a program állásáról, valamint a szükséges településrendezési szerződések előkészítése.

Projektfejlesztő társaság

A projektársaság kibővített változata ennél többet jelent, komplexebb beruházások előrehaladásának és megoldásának lehetőségét kínálja, különösen olyan területen, ahol az önkormányzat tulajdonnal és hiányos forráslehetőségekkel, a magánfejlesztő pedig tőkével (tulajdonnal és tőkével) venne részt egy fejlesztés megvalósításában.

A projektársaság aktív résztvevője a fejlesztési folyamatnak, a program koordinátora, szervezői és lebonyolítói feladatokat is ellát. Végzi az előkészítést, közreműködik a szerződések megkötésében, a kivitelezők közbeszerzés útján történő kiválasztásában, valamint ellenőrzi és elszámoltatja a kivitelezőket, szállítókat. A társaság a terület tulajdonosainak tulajdonközössége, így a közösségi érdekkörbe tartozó infrastrukturális projektelemek mellett a kapcsolódó üzleti funkciók, azok kutatásfejlesztési irányba való elmozdulása is.

VI.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A településfejlesztési feladatok előkészítése a Főépítési Irodához tartozik, az érintett más szervezeti egységek bevonásával. A településfejlesztési feladatokban a stratégiaalkotástól kezdve a beruházások előkészítésén keresztül a projektek fizikai megvalósításig közvetve vagy közvetlenül a polgármesteri hivatal szinte valamennyi szervezeti egysége érintett. Azonban a feladatok a megvalósítással nem érnek véget, a hivatal különböző szerveinek együttműködése a fenntartás során is szükséges. Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a kerület Képviselő-testülete jelenti. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomon követése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment-szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntés-előkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal végzi. (A településfejlesztési kérdésekben releváns önkormányzati Bizottságok: Városüzemeltetési, Intézményműködtetési, Köztisztasági és Közrendvédelmi Bizottság; Kerület-és Vállalkozásfejlesztési, Érték-és Környezetvédelmi Bizottság. A fő döntéshozó az Önkormány Képviselő-testülete.)

Fontosabb feladatok:

- A kerületi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete.
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció előkészítése.

A megvalósítás során, egy-egy nagyobb projekt megvalósításához többlet humánerőforrás kapacitásigény jelentkezhet akár a döntés-előkészítési feladatokat végző szervezeti egységnél (különösen Főépítési Iroda, Jogi csoport, Városüzemeltetési Főosztály) és az operatív menedzsment szervezetnél (pl. önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságnál). A projekttervezés során ezen igényeket a projekttervbe be kell építeni.

VI.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A kerület 2021-2027-es időszakra tervezett fejlesztései, projektjei közül több igényel további együttműködést és koordinációt szomszédos kerületi önkormányzatokkal és a Fővárosi Önkormányzattal. Ebben a tekintetben érintettek a környező kerületek (II., XI., XII., V.), valamint a Fővárosi Önkormányzat és szervezetei, illetve az Állam is. Az együttműködést igénylő projektek elsősorban adott tématerületek mentén szerveződnek.

A szomszédos kerületekkel és agglomerációs településekkel való együttműködési célterületek:

- Kerületek közötti közlekedési kapcsolatok intenzifikálása, közlekedési infrastruktúra (közúti, kerékpáros, gyalogos) fejlesztések közös tervezése, megvalósítása
- Közműfejlesztések a peremterületeken (közútfejlesztésekkel párhuzamosan)
- Kerületeken átnyúló zöldfelületi és rekreációs rendszerek fejlesztése
- Fővárosi szintű beavatkozások, fejlesztések melletti közös fellépés (pl. BKK és a MÁV fejlesztései: elővárosi vasúti közlekedés, kerületi kötöttpályás közlekedés (villamos, metró), fővárosi távhőellátási rendszer ellátási területének fejlesztése, fővárosi tulajdonú közutak felújítása)

VI.4 Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)

Fejlesztések		Indikátor	Mértékegység	Adatforrás
Akcióterületek				
AT1 Budai Vár és térsége				
AT1.1	Kapisztrán tér megújítása	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.2	Esztergomi Rondella és a csatlakozó várfalak megújítása	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatása
AT1.3	Természetes barlang és pincerendszer fejlesztése	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatása
AT1.4	Eltemetett Mátyás-kori zsinagóga rekonstrukciója és bemutatása	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatása
AT1.5	Szentháromság tér felújítása	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.6	Csúszásveszély megszüntetése	csúszásmentesített útszakaszok hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.7	Honvéd Főparancsnokság épületének rekonstrukciója	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatása
AT1.8	Palota fejlesztése	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatása
AT1.9	Vöröskereszt Egylet egykori székházának újjáépítése	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatása
AT1.10	MTA tömb hasznosítása	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatása

AT1.11	Parkolás és forgalmi rend kialakítása	megvalósult egységnyi idejű forgalomcsökkentés	gk/nap, gk/óra	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.12	Az egykori Országos Villamos Teherelosztó telkén a Magyar Országos Levéltár bővítése	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatás
AT1.13	Önkormányzati épületek folyamatos karbantartása, felújítása	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.14	Városháza épületének fejlesztése	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.15	A Vár gyalogos megközelítésének kapacitásbővítése	fejlesztéssel érintett útszakaszok hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.16	Idősothton kialakítása	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága, kialakított „lakások” száma	m2, db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.17	Szentháromság tér 6. alatti épület fejlesztése	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatás
AT1.18	Szentháromság u. 1-3. alatti fejlesztés	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatás
AT2 Duna-part				
AT2.1	Forgalom újraosztása	megvalósult egységnyi idejű forgalomcsökkentés	gk/nap, gk/óra	önkormányzati adatszolgáltatás
AT2.2	Batthyány tér megújítása I. ütem	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT2.3	Batthyány tér megújítása II. ütem	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT2.4	Duna-parti kikötők lakosságbarát fejlesztése	felújítással érintett kikötők száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT2.5	Duna-Buda Fő utca projekt	forgalomkorlátozással érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT2.6	Döbrentei tér fejlesztése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás

AT3 Déli Pályaúdvár				
AT3.1	Déli pályaúdvár fejéületének felújítása, környezeti rendezése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT3.2	Önkormányzati bérlakásállomány megújítása	fejlesztéssel érintett alapterület nagysága, kialakított lakások száma	m2, db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT3.3	Iroda- és lakáscélú fejlesztések	fejlesztéssel érintett terület nagysága, kialakított lakások, irodák száma	m2, db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4 Krisztinaváros				
AT4.1	Krisztina tér városrész központtá fejlesztése Kapcsolódóan sétáló utcák fejlesztése (Roham utca, Pauler utca), amennyiben az utcák gyalogos utcává alakítását az előzetes elemzések alátámasztják és a forgalomtechnika is igazolja.	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4.2	Vérmező fejlesztése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás

Fejlesztések		Indikátor	Mértékegység	Adatforrás
H1: Közlekedési infrastruktúra fejlesztése				
H1.1	Car-sharing elektromos autópark és dokkolók	bevezetett új sharing-szolgáltatások száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.2	Bicikliutak fejlesztése	fejlesztéssel érintett kerékpárutak/sávok hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.3	Egyéni és bérelhető elektromos eszközök használati lehetőségeinek fejlesztése	létrehozott elektromos jármű dokkolók száma/lakossági bejelentések száma	db	közlekedési társaság/önkormányzati adatszolgáltatás

H1.4	A Gellérthegyi Sikló és környéke fejlesztése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatása
H1.5	Döbrentei tér forgalmi revíziója	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	projektgazda adatszolgáltatása
H1.6	Naphegy térségének forgalomcsillapítása	forgalomcsillapítással érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H2: Energetikai korszerűsítés, energiatakarékosság				
H2.1	Önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése	energetikai korszerűsítéssel érintett ingatlanok alapterülete, érintett ingatlanok száma	m2, db	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.2	Társasházak energetikai korszerűsítésének önkormányzati támogatása	támogatásban részesült társasházak száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H3: Idegenforgalmi fejlesztések				
H3.1	Turisztikai alkalmazások fejlesztése	fejlesztett turisztikai alkalmazások száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H3.2	Közterületi Wi-Fi, okospadok, optikai kábelezés	telepített okospadok száma/lefektetett optikai kábel hossza	db/m	önkormányzati adatszolgáltatás
H3.3	Közterületi illemhelyek fejlesztése, ivókutak kialakítása	létrehozott illemhelyek/ivókutak száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H3.4	Közterületi rendezvényhelyszínek infrastrukturális fejlesztése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H3.5	Turistabuszok útvonaltervezése, parkolása	megtett km változása, parkolóhely száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H4: Szociális ellátás, egészségügy				
H4.1	Krízisotthonok létesítése	létrehozott új ingatlan alapterület nagysága, száma	m2, db	önkormányzati adatszolgáltatás
H4.2	Szociális bérlakás építés	létrehozott új ingatlan alapterület nagysága, ingatlanok, lakások száma	m2, db	önkormányzati adatszolgáltatás
H4.3	Orvostechikai eszközök beszerzése,	fejlesztéssel érintett szakrendelők száma,	db	önkormányzati adatszolgáltatás

	szakrendelő fejlesztése	beszerzett orvostechikai eszközök száma		
H4.4	Bölcsődei férőhelyek kialakítása	létrehozott új bölcsődei férőhelyek/csoportok száma	fő/db	önkormányzati adatszolgáltatás
H5: Oktatás, művelődés, sport				
H5.1	Speciális fejlesztést igénylő gyerekeknek óvoda létesítése	létrehozott új ingatlan alapterület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.2	Batthyány Lajos Általános Iskola tornaterme	létrehozott új ingatlan alapterület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.3	Czakó Sport- és Szabadidőközpont fejlesztése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H6: Környezetvédelem, zöldfelületek, parkok fejlesztése				
H6.1	Hulladékgyűjtés és újrahasznosítás lehetőségeinek fejlesztése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.2	Zöldfelületek fejlesztése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.3	Közösségi kertek kialakítása, magánkertek klímatudatos fejlesztésének támogatása	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.4	Állatvédelem, élőhelyvédelem, biodiverzitás megtartása	bevezetett védelmi intézkedések száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.5	Villámárvizek kialakulásának megelőzése	bevezetett védelmi intézkedések száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.6	Zöldkataszter folyamatos karbantartása	karbantartásra fordított idő	nap/óra	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.7	Közcélú zöldfelületek, faállomány ütemezett megújítása és fásítási program	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.8	Belvárosi zöldfelületek kialakításának támogatása	kiírásra került pályázatok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás

H6.9	Budai parktengely fejlesztése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
------	-------------------------------	---	----	--------------------------------

Fejlesztések		Indikátor	Mértékegység	Adatforrás
SP1	Képzési programok szervezése, támogatása	megszervezett programok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP2	Világörökségi értékekre alapozott turizmusfejlesztés	világörökségi helyszínekhez kapcsolódó új/fejlesztett turisztikai attrakciók száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP3	Városmarketing	bevezetett új városmarketing eszközök száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP4	Identitástudat növelése, közösségépítés	megszervezett programok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP5	Szemléletformálás környezettudatos ság növelése	megszervezett szemléletformáló programok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP6	Önkormányzati ügyintézés feltételeinek javítása	bevezetett/átalakított önkormányzati ügyintézési lehetőségek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP7	Civil szervezetek számára nagyobb nyilvánosság biztosítása	civil szervezetek által regisztrált nyilvános megjelenések száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP8	Szolgálati lakás program	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
SP9	Szociális és piaci alapú bérlakás program	kialakított új partnerségi kapcsolatok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP10	Online üzlethelyiség portál indítása	elindított online üzlethelyiség portálok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP11	Hazai startup cégek támogatási rendszerének kidolgozása, nyilvánosság biztosítása	kidolgozott hazai startup céget támogató rendszerek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP12	Környezettudatos kereskedelmi tevékenységek támogatása,	bevezetett/támogatott környezettudatos tevékenységek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás

	csomagolóanyag-mentesség és/vagy visszaváltási lehetőségek támogatása			
SP13	Rugalmas, ösztönző és hatékony közterület-használati rendszer kidolgozása	kidolgozott közterület-használati rendszer száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP14	Energiahatékonysági lakáskorszerűsítési program kidolgozása	kidolgozott/bevezetett energiahatékonysági és lakáskorszerűsítési program száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP15	Lakossági lakóközösségi zöldfelületek fejlesztését támogató program kidolgozása /	kidolgozott/bevezetett lakossági, lakóközösségi zöldfelületek fejlesztését támogató program száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP16	Kerületi kerékpárhálózat-fejlesztési koncepció kidolgozása	elkészített kerékpárhálózat-fejlesztési koncepció száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP17	Esélyegyenlőség és szociális biztonság fejlesztése	bevezetett esélyegyenlőségi és szociális biztonságot fejlesztő intézkedések száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP18	Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése, bővítése	fejlesztéssel érintett egészségügyi szolgáltatások száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás